13üncü yıl * sayı 4306
Cumartesi
4
1 inci ay Kânunsani } 1930

VAKIT

Bugün 12 sayıfa

Hindistanda kansız ihtilâl başladı!.

Hindistan kansız bir ihtilâle hazırlanıyor!

Milliyetçiler İngiliz idaresini acze uğratmayı kararlaştırdı

Hindistan milliyetperverlerini temsil eden millî kongrenin bu seneki Lahor şehrinde vukubulan içtimaı yalnız İngilterede değil bütün dünyada alâka ile takip olunmaktadır. Çünkü bu seneki kongre ve 20,000 murahhastan teşekkül eden kongrede tam bir intizamın hüküm sürmesi, bütün murahhaslar için lâzım olan her şeyin yapılmış olması, gönüllü teşkilâtının son derece dikkat ve fedakârlıkla çalıştığını ispat etmiştir.

Milliyetperverlerin ikinci bir hedefi İngilterenin ithalâtına kat'î bir darbe indirmektir. Bunun için, bilhassa İngiliz mensucatına şiddetli boykotaj tatbik edilecektir.

Hindistan tarihinde bir dönüm noktası teşkil edeceği anlaşılan yeni senenin İngilterede doğurduğu endişe çok mahsûs bir şekildedir.

Hindistan meselesini hal için kat'î bir hattı hareket takip etmekte ve kansız bir ihtilâl hazırlamaktadır. Hindistanın tam istiklâlini temin etmeyi istihdaf edecek olan bu ihtilâl, her şeyden evvel, İngiliz idaresini mutlak bir acze duçar etmeyi düşünüyor. Millî kongre bir taraftan umumî vali Lort İrvinin duçar olduğu sui kasti takbih etmekle beraber onun bütün Hindistan fırkalarını toplayıp müzakere etmek için vuku bulan davetini reddetmiş, onun Hindistana yalnız muhtariyet vadeden beyanatını istihfaf ile karşılamıştır.

Milliyetperverlerin İngiltere aleyhinde kullanmak istedikleri en kuvvetli silâh boykotaj tatbikidir. Boykotaj İngiltere ile alış verişi kesmekten başlıyarak her sahada onunla münasebatı bertaraf etmiye kadar varacaktır.

Milliyetperverlerin bu vadide ilk yapacakları iş vilâyet meclislerinden, ve teşriî heyetlerden derhal çekilmek ve bu suretle hükûmetle alâkalarını kesmektir. Bunu müteakip halkın da hükûmetle alâkasını kesmek üzere vergilerin hükûmete verilmemesi için geniş mikyasta teşkilât vücuda getirilecek, icap ederse muvakkat bir hükûmet tesis olunacaktır. Bu büyük işi başarabilmek teşkilâta baktığından milliyetperverler hazırlanmışlar, halkın hükûmete vergi vermemesi için teşebbüslere girmişlerdir.

Bu teşkilâtın en mühim istinatgâhlarından biri gönüllü ordular teşkilidir. Lâhorda toplanan

Bir iddia

Malûl gazilerin aylıkları hakkında

Yeni bir yolsuzluk mu var?

Ankara, 3 (VAKIT)— Burada Raşit isminde bir harp malûlü yüksek makamlara verdiği istidalarda İstanbulda zat maaşları muhasebeciliğinde mâlûllerin cüzdanlarında mütekaitlere ait imiş gibi yapılan tahrifatla peşin maaşın 10 seneliğinin alınması suretile bir sui istimal yapıldığını iddia etmektedir.

Adliye müsteşarı geliyor

Ankara, 3 (Vakıt) — Adliye müsteşarı Ferit Bey Istanbula hareket etti.

İç sayıfalarımızda

Şehir haberleri 3- ve 5 incide

Makaleler :

Sütunlarda seyahat : Fena alâmetler l. , Gelişi güzel. 4üncüde

Çocuk sütunu 5 incide

Spor sayıfası 6 ıncıda

Sinema savıfası 7 incide

Hikâye : Şeytanın terzisi . 8 incide

Memlekette Vakıt 9 uncuda

Tapu idaresinde 15 gün 9 uncuda

Tefrikalar:

Utanmaz adam 2 incide

Zampara kıral 8 incide

Milyarderlerin hayatı 10 uncuda

Meçhul asker 11 incde

— Orada durup minareye bu kadar dikkatle ne bakıyorsun, ne var ?

— Minareyi çalan kılıfını hazırlar derler, bu pahalılıkta buna kaç arşın astar gideceğini hesaplıyorum.

Filistinde yeni bir kıyamet kopacak mı?

Araplar, "tahammülümüz son raddeye geldi!„ diyorlar

Filistin Araplarının hakkı yenirse bütün İslâm âleminde İngiltere aleyhine bir kıyam olabilirmiş

Deyli Meyl gazetesi Kudüs muhabirinden aldığı bir telgrafı dercediyor. Filistinde geçen sene vuku bulan kıtaller dolayısile oraya kargaşalığın sebebini öğrenmek üzere bir tahkik heyeti gönderilmişti. Bu heyetin faaliyeti nihayet bulmuştur. Şimdi tahkikat neticesinde bir rapor hazırlıyacaktır.

Deyli Meyl muhabiri bu münasebetle diyor ki:

« Hakikat şudur ki şimdi İngilterenin adalet şerefi ve şöhreti bütün Müslümanların ve bilhassa Arapların nazarında bir tecrübe devresi geçirmektedir.

Araplar ve Yahudiler arasındaki bu ihtilâf ağlama duvarı ve mukaddes makamlardan neşet etmişti. Bugün mesele bütün Müslümanların müşterek bir davası olmuştur.

Bu ihtilâf iptidada Balforun Filistini Yahudilere bir yurt olarak gösteren beyanatından sonra beşlamıştı.

Her halde öyle ümit ederim ki komisyon azası bu mühim vaziyetin ciddiyetini takdir edeceklerdir.

Şahsî yaptığımız tetkikattan ve Arapların andettikleri esaslardan anlaşılmaktadır ki Araplar ümitsiz bir haldedirler. Ve

[Alt tarafı 2 inci sayfamızdadır]

Gene seyahat

İngiliz veliahtı bu defa da Afrikaya gidiyor

Prens dö Gal

İngiltere veliahtının meraklı olduğu şeylerden başlıcası seyahate çıkmaktır.

Daima gezer, dolaşır, seyahatten seyahate gider. Babası geçen sene ağırca hastalandığı zaman Prens gene seyahatte

Güzel gözler

CAZİP BAKIŞLARI..

— Müsabakanın birinci devresi—

Bu güzel resimleri saklayınız!

Mari Dunkan

— Yazısını 3 üncü sayıfada okuyunuz. —

12 el ateş!

Detroit polis müdürü ağır yaralı!

Detroit, 2 (A.A) — Bir takım eşhas, son zamanlarda şehirde vukua gelen bir cinayet hakkında tahkikat icra etmekte bulunan polis müdürü M. Herir Garvin üzerine 12 el silâh atmışlardır. Kurşunlardan dördü mumaileyhe isabet etmiş ve vahim surette yaralanmasına sebebiyet vermiştir. M. Garvin, kabaresinde zühur eden ve birçok kişinin ölümüne sebebiyet veren yangın dolayısile ihtiyatsızlık eseri olarak telefi nefse sebebiyet vermiş olan kabare sahibinin davasında şahit olarak dinlenecektir. M. Garvine taarruz edildiği esnada sokakta bulunmakta olan 11 yaşında bir kız çocuğu serseri bir kurşun isabetile yaralanmış olup hali hazırda ihtizar halinde bulunmaktadır.

Lâheyde ilk içtima

Lâhey, 3 — (A.A) — Fransız heyeti murahhasası mütalea ve noktai nazarlarının tanzimini ikmal etmiştir. Heyetin içtimaının hitamında M. Tardiyö, M. Snovdeni ziyaret etmiş ve kendisile görüşmüştür.

Almanya, Belçika, Fransa, İtalya ve Japon heyetleri saat 14 te toplanacaklar ve usulü mesaiyi tesbit edeceklerdir. M. Jaspar, Almanyayı alâkadar eden meselelerle Macaristan ve Bulgaristana müteallik meseleleri tetkike memur iki komisyon teşkilini teklif edecektir.

Konferans ilk heyeti umumiye içtimaını saat 17 de aktedecektir. M. Jaspar, bir nutuk irat ederek M.Ştresmanın hatırasını selâmlıyacak ve M. Tardiyö hoşamedi beyan edecektir. Fransız heyeti murahhasasının bu akşam Alaman mümessillerile hususî mülâkatlar icra eylemesi muhtemeldir.

---

idi. Alelâcele davet edildi, memleketine döndü. Şimdi kıral iyi olunca tekrar seyahate çıkacağını şu telgraftan anlıyoruz.

Londra, 2 (A.A) — Prens dö Gal, yarın Kenilvorth Castle vapuru ile cenubî Afrikaya gidecek ve orada 4-5 ay kalacaktır. Prens bu müddetin kısmı azamını Tanganika mıntakasında vahşi hayvanlar avlamakla geçirecektir. Bu ziyaret tamamen hususî bir mahiyette olup prens resmî hiç bir vazife kabul etmiyecektir.

HARİCİ HABERLER

Leon Dode Pariste

Kıraliyetçi muharrir nasıl karşılandı?

Paris, 2 (A. A.) — Leon Dode saat 13 te şimal istasyonuna muvasalet etmiştir. İstasyon peronuna yalnız Aksion Fransez gazetesinin idare heyeti azasile bir takım gazeteciler ve Dode nin dostları kabul edilmişlerdir.

Kıraliyet taraftarları holde intizar ediyorlardı. Refakatinde Madam Dode bulunduğu halde M. Leon Dode istasyondan çıktığı zaman taraftarları tarafından şiddetli alkışlarla selâmlanmış ve bir otomobile binmiştir. Zabıtanın müdahalesini intaç edecek hiç bir hadise olmamıştır.

Mühim bir mektup

Baldvin sosyalistlerin fiyasko ettiğini söylüyor

Londra, 2 (A. A.) — M. Baldvin muhafazakâr fırkanın propaganda gazetesine bir mektup göndermiştir. Mumaileyh, bu mektubunda umumî intihabatın bu sene zarfında icra edileceğini söylemekte, intihabat esnasında yapmış olduğu vaitleri tutmamış olan hükûmetin sui niyetinden ve sosyalistlerin fiysko ettiğinden bahsetmektedir. M. Baldvin, dominyonlar için tercih esasına müstenit bir tarife kabul eden emperyalist siyasete rücu edilmesini iltizam etmekte ve bunun memleketin refahını temin edecek ve işsizliğe çaresaz olacak yegâne tedbir olduğu mütaleasını ileri sürmektedir.

Tunusta veba var!

Tunus, 2 (A. A.) — Şehrin bir mahallesinde bir iki veba vak'ası zuhura geldiği bildiriliyor. Memurlar, şüpheli evleri tahliye ettirmişlerdir. Bu evlerde oturanlar tecrit edilmiş bir tahaffuzhaneye sevkedilmişlerdir. Hükûmet, halihazırda pek mahdut olan bu müstevli hastalığı büsbütün ortadan kaldırmak için acil ve şiddetli tedbirler ittihaz etmiştir.

Sinemadaki facia

İçinde 70 çocuk yanan sinemanın müdürü mevkuf!

Londra, 2 (A.A) — Paisley sineması yangınında mecruh olan 22 çocuk hâlâ hastanede tedavi altında bulunmaktadır. Bunlardan ikisinin sıhhî vaziyetinin vahim olduğu söyleniyor. Sinema direktörü tevkif edilmiştir. Ölenlerin miktarı yetmişi geçmiştir.

Amerikada haricezmemleket hakkı

Vaşington, 2 (A.A.) — Haricezmemleket imtiyazı hakkında beyanatta bulunan M. Stimson, Çin beyannamesinin bir Kânunsaninin haricezmemleket hukukunun tedricî surette ilgasına mebde olacağından başka bir mana ifade etmediğini söylemiştir. Mumaileyh, Londrada bulunduğu sırada Çin mümessili ile müzakerata devam edeceğini ilâve etmiştir.

İtalyada affı umumî

Roma, 3 (A.A.) — Prens Humbert ile prenses Marinin izdivacı dolayısile kıral hukuku umumiye mücrimlerile askerî cürümlerden dolayı cezaya çarpılmış olanlara şamil olmak üzere bir affı umumî ilân etmiştir. Bu af tehlikeli cürümlerle devletin emniyetine karşı sui kastte bulunmuş olan kimselere şamil değildir.

Affı umumîden takriben 400 bin kişi istifade edecektir.

Yeni Mısır kabinesi

Kahire, 2 (A.A) — Yeni teşekkül eden kabinede Nahhas Paşa başvekâletle dahiliye nezaretini, Vassaf Paşa da hariciye nezaretini deruhte etmiştir.

Gemide yangın

San Pedro "Kaliforniya,, , 3 (A.A) — Sarataga tayyare gemisinde zühur eden bir yangın iki kişinin ölümüne, 4 kişinin de ağır surette mecruh olmasına sebep olmuştur. Geminin duçar olduğu hasaratın pek ehemmiyetsiz olduğu söyleniyor.

(VAKIT) IN Telgraf HABERLERİ

Tebrikler

M. Grandi ile Hariciye vekilimiz arasında

Ankara, 3 (A.A.) — Italya Hariciye nazırı M. Grandi cenaplarından yıl dönümü münasebetile gelen tebrik telgrafı:

Ankara Hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyefendi Hazretlerine:

Memleketinizde geçirdiğimiz zamanın lâtif hatırası Madam Tevfik Rüştü Bev ile zatı devletlerine yeni sene için en hararetli en samimi temennilerimizin iblağında refikama ve bana hususî bir zevk bahşetmektedir.

Grandi

Hariciye vekilimiz Tevfik Rüştü Beyefendinin cevapları:

Romada Hariciye nazırı Grandi Hz. lerine

Sevimli telgrafnamenizden pek mütehassis olarak ve gerek sizin Ankarayı ziyaretinizi gerekse benim Romada bulunduğum unutulmaz zemanları büyük bir zevk ile hatırlayarak zatı alilerine, hâr teşekkürâtımı bilhassa ifade ederim Madam Grandi ile zatı devletlerine başlıyan sene için refikamla birlikte en hâr ve en samimî temenniyatımızın iblâğına müsaraat ey erim.

Dr. Tevfik Rüştü

Hukuk mektebinde serbest konferanslar

Ankara, 3 (Vakıt) — Adliye vekili Mahmut Esat Bey perşembe günü Hukuk mektebinde «Demokrasinin endişeleri» mevzulu bir serbest konferans verecektir. Gelecek perşembeye de Dahiliye vekili belediye, ay sonunda Maliye vekili paramız hakkında birer konferans vereceklerdir.

Hükûmetimizin İtalya veliahtına hediyesi

Ankara, 3 (Vakıt) — Pazar günü Romada Belçika prenseslerinden birile düğünü yapılacak olan İtalya veliahtına hükûmetimiz namına Hariciye vekâleti tarafından kıymetli bir şark halısı hediye edilmiştir.

Yahya Kemal Bey hasta değildir

Ankara, 3 (Vakıt) — Madrit sefirimiz Yahya Kemal Beyden burada bir dostuna gelen bir mektupta tamamen sıhhatte olduğu bildirilmektedir.

İzmirdeki piyanko meselesi

Fuat Bey mecliste izahat verecektir

Ankara, 3 (Vakıt) — İzmirde tayyare piyanko biletlerinin beyiye hasılatından 28 bin liranın tevzii münasebetile, cemiyetin tekzibine rağmen neşriyatta ısrar gösterilmesine karşı cemiyet reisi Fuat Beyin bir suale verdiği cevaptan anlaşıldığına göre, mumaileyh adet ve vesikalara müsteniden Millet meclisinde izahat verecektir. Bu izahatın kendisinin bir talep takririle bugünlerde verilmesi muhtemeldir.

Filistinde

Üst tarafı birinci sayfamızdadır

bu meselede yapılacak bir yanlışlık Filistinde yeni ve müthiş bir infilâka sebep olabileceği gibi şarkın bütün Müslüman milletlerini de bir kıyama sevkedebilir. Bunun neticesinde şimdiye kadar ihtimal verilmiyen badireler çıkabilir.

Tahkik komisyonunun raporlarını bir an evvel vermek hususundaki telâşlarından anlaşılıyor ki onlar da boş yere çok vakit geçirildiğini ve Arapların sabırlarının son raddeye geldiğini takdir etmişlerdir.

Bu heyet derhal kararını vermiyecek olursa bu kadar mesai heder olacaktır.

Hali hazırda Siyonistler daimî surette muhacir getirterek memleketin en feyizli ve mahsuldar yerlerini işgal ediyorlar.

Bu da Arapları haklı olarak sinirlendirmektedir.

Araplar Mak Mahon müzakeratı neticesinde kendilerine verilen vaitlerin tutulmadığından münfeildirler.

Arap rüesasından biri bugün bana dedi ki:

— Bütün kartlarımızı masanın üzerine koyduk. Biz hâlâ İngilizlerin dürüst davranacaklarına ve adaletine eminiz. Eğer bu ümit boş çıkarsa o zaman ne olacağını kimse bilemez.

Artık bizim filcanımız taşıyor. Bir damla fazlaya tahammül yoktur.„

VAKIT ın tefrikası: 51

Yazan: Hüseyin Rahmi

Ali Safder gayri memul bir sırıtışla:

— İş ona kalırsa bu akşam sana iki tek değil beş çift attıracak kadar param var...

— Deme Allah aşkına...

— Dedim gitti...

— Nereden buldun?

— Sorma...

Galatanın mahzene benziyen kirli meyhanelerinden birine daldılar.. Kadehleri ısmarlamadan kediler gibi bir boyun çarpıtışile gözlerini arkadaşına dikerek:

— Ulan buraya bana güvenerek girdinse iş hesaba gelince sonra meyhaneci bizi polise teslim eder ha.. Beş on kuruş için bu aralık kodese girmenin bizim için ne büyük felâket olduğunu söylemeğe hacet yok...

Ali Safder pantalonunun cebine daldırdığı elini bir avuç madeni para ile çıkararak.

hat etsin..

— Vay hin oğlu ... Nereden çarptın onu?..

— Şevkıye H. mektupları getirmeğe gittiği vakit aynanın önünde tuhaf bir kutu gördüm. Kapağını açtım. İçi para doluydu. Hepsini cebime boşalttım. Kapağı gene örterek yerime oturdum.

— Oh, oh eline sağlık.. Seni avuç dulusu alkışlarım, tebriklerim, kutlularım.. Bu kutuyu cebine boşaldışın bu saatte bir banka soymuş kadar işimize yaradı. Kaç gündür açım. Elbette bana bu akşam İngiliz kâri kokmuş bir büftek ikram edersin.

Alelacele birbiri arkasına bir kaç kadeh içtiler. Ve yadiler..

Avnüsselâh tabakları bir hamlede

— Ayıplama kardeş! aç doymıyacağını sanırmış.. Ben yalnız bu akşam için yemiyorum. İstikbal bilinmez. Çöle çıkmazdan evvel karnındaki su haznesini dolduran deve gibi midemi bir hafta için tedarikleyorum.. Kanıma kuvvet, sinirlerime şiddet, gözlerime fer gelmeğe başladı. Zihnim henüz kurulmuş bir saat gibi tıkır tıkır işliyor. Şimdı işimizi düşünelim..

— Söyle ustat...

Avnüsselâh fındıklı kasa sırkatine dair yazmış olduğu makaleyi Safdere uzatarak:

— Al bunu hemen şimdı hangisini muvafık görürsen gazete idarehanesinden birine koş... Yarin çikacak havadis sütünlarında bu yazı mutlak neşrolun-

— Kabul ettiremesem..

— Ne diyorsun.. Böyle havadis gazetecilerin mumla aradıkları şeydir. Herkes mübadele işlerinden, hayat bahalılığından sonları gelmiyen bu müzmin neşriyattan bıktı. Biraz sinirleri gıdıklıyacak şeyler arıyor. Aşk, hırsızlık, intihar.. Dolandırıcılık, karmanyolacılık... Sinemalara gidecek paraları olmıyanlar bedii heyecan gıdalarını gazete sütunlarını ısıtan bu nevi vak'alardan alıyorlar...

— 29 —

Namuskârlığı yüzünde bir Karnaval maskesi gibi taşıyan hırsızlar cemiyet için dağ haydutlarından daha çok tehlikelidirler.. Onlar için çalmak bir

Limandaki faaliyet seneden seneye eksiliyor mu ?

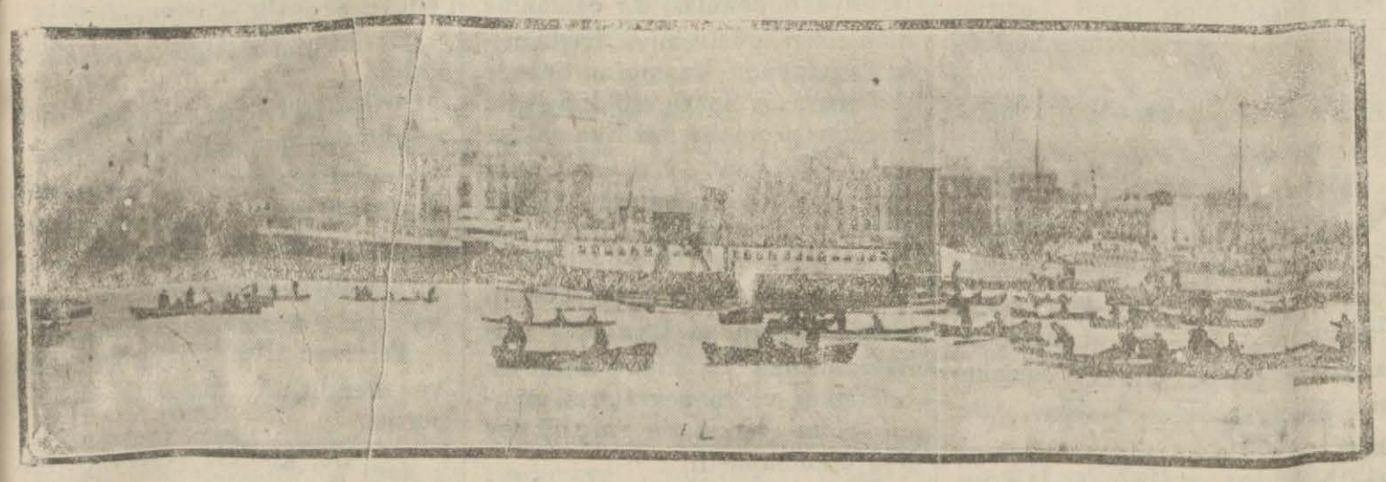

Ticareti bahriye müdüriyetine nazaran "Evet,, liman şirketine nazaran "Hayır!,,

Ticareti bahriye müdüriyetinin istatistiklerinde yanlışlık mı var?

Dünkü sabah refiklerimizden birisinde İstanbul limanının 1928 ve 1929 seneleri faaliyetini mukayese eden bir yazı münderiçti. Bu yazıda 1929 liman faaliyetinin 1928 e nazaran eksik olduğu istatistikleri ile bu neticeye varan ticareti bahriye müdüriyetinin hükûmete verilmek üzere bir rapor hazırladığı bildiriliyordu. Aynı zamanda raporun limanda intizam ve kolaylık temini esaslarını ihtiva edeceği de ayrıca kaydolunuyordu.

Ticareti bahriye müdürü Zeki B.

Bu intizam ve kolaylıkla yakından alâkadar olan Liman şirketinin ne düşündüğünü anlamak istedik. Şirket müdürü Hamdi B. diyor ki:

—Yazıyı okudum. Temin edilmek istenen ve bugun mevcut olmadığı neticesi çıkarılan intizam ve kolaylıkla, liman şirketi faaliyetinin alâkası yoktur.

Bundan maksat resmî dairelere ait formalitelerin, kontrol ve sıhiyye hidematı şekillerinin tadilidir.

Liman şirketi müdürü Hamdi B.

Liman faaliyetinin 1929 da 1928 e nazaran azaldığı meselesine gelince bu sureti kat'iyede yanlıştır. Elimizde istatistikler var. Liman şirketinin istatistikleri en doğru istatistiklerdir. Bunlara nazaren 1929 da liman faaliyet ve hidematının her nev'i 1928 e nazaren yüzde 28 fazlalaşmıştır.

Gelen vapurlar mıktarı belki ziyadeleşmemiştir. Fakat bu bir şey ifade etmez. Çoğu zaten kuru gürültüden ibarettir. Bu vapurların getirdikleri ve götürdükleri hamule, aldıkları kömür, aldıkları su... İşte liman faaliyeti. Tekrar ederim bizim istatiklerimiz en doğru istatistiklerdir ve bunlara nazaran liman faaliyeti 1929 da eksilmemiş, artmıştır. »

Bar artistleri

Memlekete sokulmıyacakları hakkındaki haber teyit edilmiyor

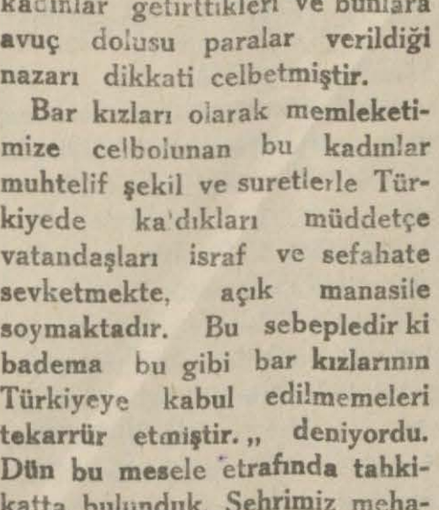

Dün Ankaradan gelen bir telgraf, bar artistliği yapan kız ve kadınların memleket hudutları dahiline sokulmamaları hakkında bir karar ittihaz edildiğini bildiriyordu.

Telgrafta: "Son zamanlarda bir çok eğlence müesseselerinin hariçten artist namile bir çok kadınlar getirttikleri ve bunlara avuç dolusu paralar verildiği nazarı dikkati celbetmiştir.

Bar kızları olarak memleketimize celbolunan bu kadınlar muhtelif şekil ve suretlerle Türkiyede kaldıkları müddetçe vatandaşları israf ve sefahate sevketmekte, açık manasile soymaktadır. Bu sebepledir ki bademe bu gibi bar kızlarının Türkiyeye kabul edilmemeleri tekarrür etmiştir.,, deniyordu. Dün bu mesele etrafında tahkikatta bulunduk. Şehrimiz mehafilinde malûmat mevcut olmadığını anladık. Polis müdürü Şerif Bey sualimize cevaben:

— Biz böyle bir emir almadık! dedi.

Şehirdeki bar sahipleri ve sair alâkadarlar böyle bir kararın ittihaz edildiğine ihtimal vermediklerini söylediler.

Güzel gözler CAZİP BAKIŞLARI..

— Müsabakanın birinci devresi —

Birinci sayıfadaki artist resimlerini saklayınız!

Sizi sinemalara bağlıyan o ılık bakışlardır.

Bunu düşünerek gazetemiz yeni bir müsabaka açıyor.

Bu müsabaka iki kısımdır. Bir müddet bu sütunda güzel gözlü artistlerin tam resimlerini göreceksiniz.

Bu sayıları saklarsanız hem güzel bir kolleksiyon kazanmış, hem de müsabakanın ikinci devresi için hazırlanmış olursunuz.

İkinci devrede burada bu dilberlerin yalnız gözlerini göreceksiniz. O zaman size soracağız:

— Bu bakışları tanıyabilir misiniz?

Siz, o gözleri tanıya bilmek için bu sütunda çıkan dilber resimlerini saklamağa başlamalısınız!

Ancak bu sayededir ki müsabakanın ikinci devresinde muvaffak olabilirsiniz. Kur'aya dahil olup mükâfat kazanabilmek için bütün o güzel gözleri tanımak lâzım olacaktır...

Yerli mürekkepçiler

Resmî devairde Avrupa mürekkebi kullanılmaması kararlaştırıldıktan sonra ne düşünüyor ve ne yapıyorlar

Yerli mürekkeplerimiz Avrupa mamulâtından hiç te aşağı değildir; buna rağmen yalnız bu boyalı sular için harice yüz binlerce lira veriyoruz

İktisadî seferberlik ve yerli malına rağbet her şube ve her madde üzerinde kendini gösteriyor. Bu cümleden olmak üzere, Ankaradan gelen haberler, hükûmetin resmî dairelerde yerli mürekkep kullanılmasına karar verdiğini bildirmekte, bunun için de mürekkep amillerile temasa gelineceğini haber vermektedir.

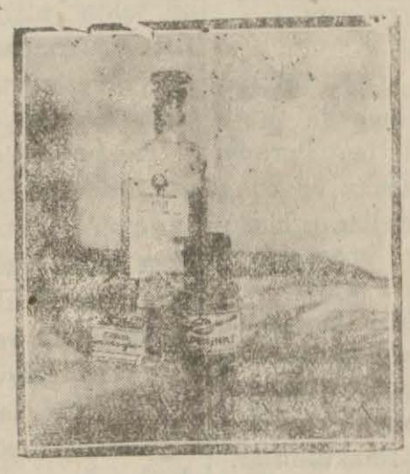

Avrupadan gelee mürekkeplerden bazıları

Dün bir muharririmiz mürekkep amillerile görüşerek yerli mürekkeplerimiz hakkında izahat almıştır.

Şimdiki halde şehrimizde Avrupa mürekkepleri evsafını haiz mürekkep yapan iki küçük imalâtane vardır. Bunlardan biri Gök ırmak, diğeri Hilâl markaları altında piyasaya mürekkep çıkarmaktadır. Fakat yerli mürekkepçiler Avrupadan gelen mürekkeplere rekabet edememektedir.

Bugün mürekkep piyasasına bir nevi Avrupa mürekkebi hâkim bulunmaktadır. Halbuki bu mürekkebin kilosu yüz küsur kuruş olduğu halde yerli mürekkeplerin kilosu 60 kuruştur. Yerli mürekkepleri Avrupa mürekkeplerinden hiç te geri kalmazlar. Yerli mürekkepler de Avrupa mürekkepleri gibi tortusuz, renkleri koyu ve sabittir.

Böyle olduğu halde halk, itiyat neticesi olarak Avrupa mürekkeplerini kullanmaktadır. Bu yüzden yerli mürekkepçilik terakki ve inkişaf edememiştir. Hatta yerli mürekkeplerin satışı da gayet gariptir.

Bize anlatıldığına göre, mürekkepçiler yaptıkları mürekkepleri paket halinde koltuklarına almakta ve dükkân dükkân dolaşarak, kendi hesaplarına satılmak ve satıcılara yüksek bir komisyon verilmek şartile bu mürekkepleri kırtasiyeci mağazalarına bırakmaktadırlar. Yerli mürekkeplerin satışı ağır olduğu için satıcılar, ayaklarına kadar gelmedikçe bu mürekkepleri dükkânlarında bulundurmıya lüzum görmemektedirler.

Nihayet mürekkepler uzun bir müddet zarfında satılıp bittikten sonra hesap görüleceği zaman, kırtasiyeciler mürekkepçilere ekseriya para vermiye yanaşmamakta, para yerine, satılmayıp bir köşede kalan defter, kâğıt, kalem gibi eşyayı sürerek mürekkep hesaplarını kapatmaktadırlar. Bu suretle mürekkepçiler mürekkep mukabili olarak aldıkları kâğıt ve kalemi satmak için ikinci bir müşkülât karşısında kalmaktadırlar. Vaziyet senelerdeberi bu şekilde devam ettiği için yerli mürekkepçilik inkişaf edememiştir.

Fakat bundan sonra, yerli malına rağbet edileceği için yerli mürekkeplerin de süratle inkişaf edeceği şüphesizdir. Dün kendisile görüştüğümüz bir mürekkep âmili bu hususta şunları söylemiştir:

— Hükûmet bizden mürekkep almak istesin ve halk malımıza rağbet göstersin; bu gün iptidaî vesaitle yapılan mürekkeplerimizi en yeni usullerle yapacağımız tabiîdir. Hatta her türlü fedakârlığı yaparak Avrupadan mutahassıs kimyager bile getiririz.

Bu gün Avrupadan getirttiğimiz şişe ve boya gibi mevadı iptidaiyeyi de dahilden tedarik eder, mantar yerine kaim olacak bir madde bulur, piyasaya büsbütün yerli mevaddan yapılmış ve Avrupanın en mükemmel mürekkepleri derecesinde mürekkep çıkarırız. Bunun için küçük bir şişe fabrikası vücude getirmek icap eder. Mürekkeplerimize rağbet edildiği takdirde, Avrupaya her sene mürekkep için verdiğimiz 100,000 lerce lira memleketimizde kalır ve her kes gene mükemmel mürekkeplerle yazı yazmak imkânını bulur.»

Senede 600,000 kutu kundura boyası harcanıyor

Bunların bir tek kutusu bile Avrupadan gelmemekte tekmili İstanbulda temin edilmektedi

Lûstracıda üçbeş dakika içinde soluk, kirli ve çamurlu iskarpinlerinizin boyanıp parladığını görünce, iğneden ipliğe kadar herşeyimizin Avrupadan geldiğini düşünerek kunduralarınıza sürülen boyanın da Avrupadan geldiğine hükmedeceksiniz.

Hayır, aldanıyorsunuz. Kundura boyaları memleketimizde yapılıyor ve Avrupa boyalarına rekabet ettiği için hariçten kundura boyası almıyoruz.

Yerli boyalarına bu tefevvuku temin eden, mükemmeliyetleri ile birlikte gümrükte ecnebi boyalarından alınan ağır resimdir. Bu resim kundura boyalarının her kilosunda 15 kuruştur.

Boyacılar yalnız halkın kunduralarını boyatmayı itiyat şekline sokmadığından şikâyetçidirler

Lütfen sayıfayı çeviriniz

Senede 600,000 kutu kundura boyası harcanıyor

Üçüncü sayıfamızdan mabat

Gümrüğün bu himayesinden dolayı yerli kundura boyası imalâtaneleri gittikçe inkişaf etmiş ve bugün Avrupa boyalarına ihtiyaç hissettirmiyecek mükemmeliyette boya çıkarmıya başlamıştır. Şimdiki halde İstanbulda 3 kundura boyası imalâtanesi vardır. Bu üç imalâtane senede muhtelif renklerde ve muhtelif büyüklükte takriben 600,000 kutu boya çıkarmaktadır.

Bu boyalar İstanbulda sarfedildiği gibi Anadoluya da gönderilmektedir. Hatta burada boyacılık öğrenip İzmir ve Balıkesirde ve diğer birkaç şehirde küçük imalâtaneler açan müteşebbisler de vardır. Yalnız bu şehirlerdeki boyacılar sermayesizlikten dolayı kutu imal ettirememekte, boyalarını kundura boyacılarına açık olarak ve ekseriya tartı ile satmaktadırlar.

Halbuki şehrimizdeki boyacılar mallarını şık kutulara koyarak müşteriye, daha ziyade hoşa gidecek bir şekilde arzetmektedirler. Fakat, esefle kaydedelim ki bu kutular memleketimizde değil, Avrupada yaptırılmaktadır. Memleketimizde bir kutu fabrikası açmak 40,000 liraya tevakkuf ediyor. Boyacıların temin ettiğine göre, bu da yavaş yavaş yapılacaktır.

Kundura boyalarının imalinde kullanılan iptidaî maddelere gelince : bunlar mum, boya, reçinedir. Balmumu boyacılıkta pek mergupsa da pahalı olduğu için kullanılmamakta, onun yerine Avrupadan getirilen adi ve ucuz bir mum tercih edilmektedir. Balmumu istihsali çoğalıp fiatlar düştüğü takdirde tabii boyacılar yerli malı olan balmumunu kullanacaklardır.

Yalnız boyacıların şikâyette müttefik bulundukları bir nokta vardır: Halk sık sık kundura boyatmıyor. Bu yüzden boya sarfiyatımız artmıyor.

Bir boya âmili diyor ki :

«— Avrupada herkes hemen hergün kunduralarını boyatırlar. Halbuki bizde öyle mi ya... En sık gezenlerimiz bile ancak haftada bir, nihayet iki defa iskarpinlerini boyatırlar. Hele kundura boyatmasını itiyat etmiyenleri hiç sormayın !.. İstanbulda muntazaman kunduralarını boyatanlar on bin kişiden fazla değildir. Halbuki şehrimizin nüfusu 7 - 8 yüz bindir. Bu nüfusa göre kundura boyatanların ne kadar az bir yekûn tuttuğu anlaşılmış olur. »

Kundura cilâları daha ziyade Avrupadan gelmekte, şehrimizde ancak 100,000 kutu kadar imal edilebilmektedir. Bunun sebebi de yerli cilâların Avrupa cilâlarına rekabet edememesidir.

Yarım asır evvelki

VAKIT

4 Kânunsani 1880

Salı cedit mülâbesesile heyeti süferanın huzuru hazreti şehriyariye kabul olunmaları rasimesinde İran sefiri devletlû Hacı Mirza Muhsin Han hazretleri nemizaç olmaları cihetile hazır bulunamadıklarından tarafı eşrefi hazreti şehriyariden bir yaveri mahsus izam ile sefiri müşarünileyh hazretlerinin hatırları istifsar buyurulmuştur.

Günün siyaseti

Çin ve Kapitülasyonlar.

Muhtelif merakizden, geçen senenin son günlerinde gelen telgraflar, gayet mühim bir hadiseyi bildirmekte idi:

Çin şurayi hükûmeti ecnebilerin Çindeki bütün imtiyazlarının yeni senenin birinci gününden itibaren ilgası emirnamesini kaleme almıştır.

1858 senesinden beri Avrupa devletleri Çin imperatorluğundan bir takım imtiyazlar almış ar ve bu imtiyazlarından, tarzı hükûmetin değişmesine rağmen istifade ede gelmişlerdir.

Bu imtiyazlar mucibince muhtelif devletlerin Çin toprağında müstakil mıntakaları olduğu gibi Çin mahkemeleri ecanibe karşı hür bir hakkı kazaya malik bulunmakta ve gümrük rüsumu bir takım kuyuda tabi tutulmaktadır. Işte Nankin hükûmetinin ilgasını ilân ettiği kapitülasyonlar.

1858 de imza edilen mukavenin müddeti esasen 1932 de nihayet bulduğundan genç Çin cümhuriyeti selefi olan saltanattan kalan kapitülasyon zencirini miadından iki sene evvel kırmağa teşebbüs ediyor demektir..

Bu kararın haber alınması Çinde alâkadar olan hükûmetler mehafilinde, muhtelif tesirleri mucip olmuştur. İlk itiraz sayhasını Amerika yükseltti. “Vaşington„ hükûmeti henüz resmen böyle bir tebliğ almamış olmakla beraber, Amerikanın tebeasına bahşedilmiş olan hukuktan asla feragat edemiyeceğini kat’iyetle beyan etmiştir.

Çinin Paris sefiri delâleti ile istimzaç edilen Fransa hükûmetine gelince, Nankin hükûmetinin kararı hakkında malûmatı mufassale verilmesini talebetmiş ve ancak bu malûmatı aldıktan sonra müzakerata girişebileceğini bildirmiştir.

Çin hükûmetinin kararı vakıinin diğer alâkadar hükûmetlerce ne suretle karşılandığı haberi henüz gelmemiştir. Maamafih hiçbir hükûmetin müzakeratı mütekaddime vukua gelmeksizin tebliğ olunan bu ilga kararını bilâ itiraz tasdik etmiyeceği kanaati mevcuttur.

Şu halde kararın sene iptidasından itibaren mevkii mer’iyete vaz’ı biraz müşkül görülmektedir; her ne kadar Çin hükûmetinin, Kelloğ misakına güvenerek kararını tatbike başlaması hatıra gelebilirse de, muhtelif devletler tebeasına karşı yapılacak her hangi bir hareketin mukabelei bilmisil görmesi keyfiyetini Kelloğ misakı menedememektedir. Bunu daha pek yakın zamanda Mançuri vekayii ispat etti.

Binaenaley Çinin kararını nazarî, ve filiyata geçilmesi için istihzarat yapılmasını temin eder, bir teşebbüs halinde telâkki etmemiz doğru olur.

Bahusus Nankin hükûmetinin dahilî bir takım halli müşkül gailelerle boğazlaşamak mecburiyetinde bulunduğu şu sırada, verdiği bir kararın cebren tatbikine imkân göremiyeceği kanaati bu telâkkiyi kuvvetlendirmektedir.

M. Gayur

Tayyareye teberru

Kâğıtçılık ve matbaacılık anonim şirketi tarafından Tayyare Cemiyeti İstanbul şubesine üç yüz lira teberru edilmiştir.

Akdenizde İtalya-Fransa rekabeti

İtalya ile İspanyanın ittifak ederek Cezayir - Marsilya yolunu tehdit etmeleri ihtimali Fransayı endişeye düşürüyor

Umumî harpten beri, diplomatların çantalarında gizli kalan bir takım hakikatler geçen haftanın sonlarına doğru meydana çıkarak her muhitte derin akisler bıraktı. Londrada toplanacak beş deniz devletleri konferansı bu hakikatlerin tezahürüne fırsat hazırlamış, Fransa hükûmetinin bu münasebetle takdim ettiği muhtıra bunların apaçık bir surette mevzuu bahsolmasını intaç etmiştir.

Mesele şundan ibaret : - Fransa hükûmeti Londrada toplanacak konferans dolayısile alâkadar devletlere takdim ettiği muhtırada Akdeniz devletleri arasında ademi tecavüz misakının aktini teklif ediyordu. Bu misak 1921 de toplanan Vaşington konferansını müteakip büyük Okyanos devletleri arasında imzalanan misaka benziyecekti. Yani Fransanın istediği, İngiltere, Fransa, İtalya ve beş devletler konferansile alâkadar olmıyan İspanya devletlerinin mütekabil emniyet ve ademi tecavüz muahedesi müzakere etmeleridir.

Fransanın bu teklifi ileri sürmesinin sebebi ne olabilirdi ?.

Bunu anlamak için Akdenizin vaziyetini gözden geçirmek lâzımdır. Malûm olduğu üzere Fransanın en mühim ihtiyat kuvvetler menbaı, Şimalî Afrikadır. Afrikanın bu kısmı ile cenubî Fransa arasındaki muvasale yolu, Akdenizdir. Avrupada bir harp vukuu takdirinde Fransa için bu yol hayatî bir kıymet ihraz eder. Halbuki bu yol iki ileri üssülhareke arasında bulunuyor. Bir taraftan İtalyanlara ait Sardunya adası, diğer taraftan İspanyanın Balear adaları bu yolu tehdit edebilir. Çünkü Cezayir - Marsilya deniz yolu bu iki üssülhareke arasındadır. İlerde İtalya ile İspanya arasında bir ittifak akti takdirinde bu hattın emniyeti tehlikeye girmiş olur.

Diğer taraftan İtalya, deniz kuvvetini ilerletmek için mühim gayretler sarfetmektedir. İtalya Sardunya adasının şimalinde olan Maddalina limanını bırakarak cenupta olan Kagliyari limanını tahkim etmektedir. Fransa için bu, pek manidar bir hareketti. Bundan başka Sicilyanın garp sahilinde olan Trapani limanı da muhripler, tahtelbahirler ve tayyareler için üssülhareke teşkil edecek derecede asrî techizat ile takviye edilmiştir. Cezayir-Marsilya yolunun şark cenahı bu vaziyettedir. Garp tarafına gelince, Ispanyaya ait Majorkada Mahon limanı ile Plensa körfezi vardır.

Bu itibar ile Fransanın en hayatî muvasale yolu iki taraftan da tehlikeye maruz sayılabilir. İspanya ile İtalyanın ittifakı takdirinde bu yol iki taraftan da tecavüze maruz kalacaktır. Gerçi, şimdilik böyle bir ittifak mevzuu bahis değildir. Fakat coğrafî vaziyetin ihmali de doğru olmıyacağından Fransada buna büyük bir ehemmiyet verilmekte, alâkadar mütehassıslar Kıral Alfonsun 1923 te Romayı ziyaretini müteakip 1926 da iki memleket arasında muhadenet muahedesinin imzalanmasını nazarı dikkate alarak ve atiyi düşünerek tedbir almaktadırlar.

İtalya son seneler zarfında bütün bahrî inşaatında azamî sürati temine çalışmaktadır. On bin tonluk kruvazörler 36 mil yapmak üzere inşa olunuyor. İspanya donanması da canlanma alâmetleri göstermiye başlamıştır. İspanyada Vaşington tipinde iki kruvazör inşa edildiği gibi ikisinin projeleri hazırlanmaktadır. 1924 ten 1926 ya kadar inşa olunan gemilere süratli muhripler ilâvesi program dahilindedir.

Geçenlerde Balear adaları civarında yapılan İspanyol manevralarında İspanya kıralı da bulunmuş ve manevraların umumî plânı hakkında hiç bir şey ifşa olunmamıştır.

Bu izahat ile Fransanın ademi tecavüz misakı akti için vuku bulan teklifinin saikleri anlaşılabilir.

Ö. Rıza

SÜTUNLARDA SEYAHAT

Fena alâmetler!..

Milletçe verilen son iktısat mücadelesi kararının daha mürekkebi kurumadan, iki bozgun alâmetile karşılaştık. Bunların biri, birkaç hafta evveline kadar yirmi beş kuruşa satılan yerli ıhlamurun okkasının yüz elliye fırlaması, öteki, yılbaşı gecesi bütün eğlence yerlerini tıklım tıklım dolduranların korkunç sefahetidir.

Bozgun kelimesini kullanırken içim sızladı, açılan bayrağın, daha ilk adımda, peşini bırakanların hıyanetini görmek, beni acı bir inkisara uğrattı. O yerlere gidip görenleri dinledim, ıhlamur tiryakiliği yaratmıya çalışan heyecanlı insanların şikâyetlerini duydum. İşte onun içindir ki bu hareket ere bozgun, diyorum.

Yalnız, biraz dikkatle bozgunun iki cephesi olduğunu açık açık görebiliriz. Ihlamuru ticarî hiç bir sebep yokken yedi misline fırlatan şey, ticaret ahlâkımızın ne feci bir düşkünlüğe uğradığını da gösteren bir şahittir. Kâr yolunu hakikaten ar yolundan ayıran insaf ve ahlâk düşkünleri nasıl ve niçin serbestirler ?

İhtikâra ceza kesen kanunun, en aziz ve mukaddes saydığı gayelere arkadan hücum eden bu soysuzlar kimlerdir? Bunların ihtikârı, ihtikârdan bin kerre daha mel’un değil midir?

Hakın asil heyecanını istismar edenleri neden kapkara vicdanlı günahkârlar gibi görünüyor, niçin bu pisliğin içimizde yaşamasına tahammül ediyoruz.

Bozgunun birinci mücrimleri bunlardır. Perhiz ahdının eşiğine basarken tam bir sefahetle kendinden geçenleri gene mücrim fakat ikinci derecede birer kabahatlı gibi düşünüyorum. Bu iş, bu gayeden ayrılış, davanın bir zümre arasında duyulmadığına fena bir işarettir.

Hem niçin saklamalı, neden üstü kapalı, ters bir yoldan yürümeli ? Bizde milletle alâkası hemen hemen hiç kalmamış bir hasım vardır. Bunlar, ayrı bir sınıf halinde yaşarlar. Ne Türktürler, ne Frenk, ne müslümandırlar, ne gâvur.

Başka milletlerin azametine hayran yaşarlar ve bu hayranlıkları sade bizi çekiştirmiy[e] yarar.

O azamet yolunda bir ada[m] olmak akıllarından bile geçme[z]. Yılbaşı gecesi birkaç ayl[ık] varidatlarını havaya savurma[yı] “gran senyör„ lük sayarlar.

Ama millet, sofralarında[ki] tabaklardan birini kaldırmı[ş], tasarruf umdelerinden birini yap[]mış ne çıkar? Bu gayretten, b[u] asil ahttan onlara ne?

Bunları sade bizden ayrıldı[k]ları için nefretle anıyor, yoks[a] haşa, bizden saymıyoruz.

Seyyah

GELİŞİ GÜZEL

Teşekkür

Birkaç günden beri gazetele[r] harıl harıl tafsilât veriyor[]lar.

Adliyenin emanet dairesi[ne] giren hırsızlar öte beri arakl[a]mışlar. Bu hadiseyi duyunca b[ir] fıkra yazmış ve bunda hırsız[ın] dönüp dolaşıp götüreleceği y[e]rin adliye olduğunu, fakat b[u] defa bir hırsızın kendi kendi[ne] adliyeye girdiğini söylemiştim.

Evelki gün matbaanın telefo[nu] caldi:

— Kimdir, ne istiyor? di[ye] sorduğum zamanda dediler ki:

— Adliyeden telefone ediliy[or]. Bugünkü gelişi güzel sütunund[a] bir fıkra varmış, adliyeye hırs[ız] girdiğinden bahsediyormuş. O[n] hakkında malûmat istiyorlar.

Telefonu Refik Ahmet al[dı] ve kendisine mahsus edasi[le] sordu.

— Alo, kiminle şerefyap ol[u]yorum Beyefendi?

— ....

— Ne emir buyruluyor Efen[]dim...

— ....

— Efendim, kaç gündür gaz[e]teler bunun yazılmadık tarafı[nı] bırakmadılar. Bu fıkra bu husus[ta] yazılan en son yazıdır.

Telefon kapandı. İki tara[f] anlaştı. Neticeden ben memnu[n] oldum. İki günden beri gazet[e]lerde sütun sütun yazılan yazıla[rı] okumıyan bu zat, benim sütunu[]mu sıcağı sıcağına okumuştu.

Memnun olmakta haklı değ[il] midim?

Köprü kalkıyor !

Şimdiye kadar köprü mür[u]riyesinin kaldırılması b[ir] çok defalar mevzuu bahsold[u].

Şimdi ise köprünün kaldır[ıl]masını teklif ediyorlarmış.

Bir pire için bir yorganı y[a]kanlara dair masallar dinlem[i]şizdir. Kırk para için koca b[ir] köprünün kaldırılmasını da g[ö]recek miyiz ?

Toplu İğne

“VAKIT„ IN TAKVIM[İ]

Cumartesi

4

Kânunsani

1930

ŞABAN 1348

Fırtına

Güneşin doğuşu: 7,26
Güneşin batışı : 16,53
Ayın doğuşu : 10, 14
Ayın batışı : 20,44

Namaz vakitleri

Sabah	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	İmsak
5.58	12.19	14.40	16.53	18.31	05.40

Bugünkü hava

Hava bulutlu , rüzgâr poyrazdır.

(VAKIT) IN ŞEHİR HABERLERI

Adliyede

Açık gözlük böyle olur

Alman sefareti başkâtibinin karısını nasıl dolandırdılar?

Beyoğlunda Karlman mağazasında evvelki gün cür'etkârane bir yankesicilik vak'ası olmuştur.

Alman sefareti başkâtibi Her Şillerin zevcesi Frav Alis Şiller, öteberi satın almak üzere mağazaya girmiş, çeşitlere bakıyormuş. Bir aralık gösterilen şeyleri eline alarak gözden geçirmek üzere, çantasını tezgâhın üstüne bırakmış.

— Bu malın üstüne mal bulamazsınız. Hem sağlam, hem güzel. Son modadır ve pek de ucuz !

Frav Şiller, satıcının methettiği malı tetkik eder, uçuzluk bahsini konuşurken az kalsın kendisine pahalıya malolacak hadise olmuş.

« Ne sihirdir, ne keramet, el çabukluğu marifet ! » Bir el uzanmış, sefaret başkâtibinin zevcesine ait süslü, içi para dolu zikıymet çantayı kapmış. El çekilmiş, çanta da beraber....

Bereket versin, sahibi o sırada içinden mendilini çıkarmak üzere o tarafa el atmış da işin farkına varmış. Hemen bağırmış, çantayı ceketinin cebinin altına sokarak kaçan adamı yakalamışlar.

Agop ismindeki bu adam, dün adliyeye verilmiş, tahkikata başlayan dördüncü müstantik Salih B., Agobun tevkifine lüzum görmüş, jandarmaya teslim ederek tevkifaneye göndermiştir.

Tahkikat, devam ediyor.

Tasarruf yolunda

Şehirlerimiz büyük bir şevk ve hararetle çalışıyorlar

Erganiye bir tenvir heyeti gitti

Tasarruf yolunda Başvekilimizin kıymetli işaretile başlıyan büyük mücadelemiz memleketin her tarafında büyük ve hararetli akisler bırakmış, ve herkes bu millî gayenin tahakkuku için çalışmıya başlamıştır. Şehirlerimizden gelen haberleri bu güzel faaliyeti bize memnuniyetle işaret ediyorlar. Bu meyanda dün de Ergani kaymakamı Mehmet, Belediye Reisi Salih, Yatı mektebi müdürü Remzi Beylerin imzasile şu telgrafı aldık :

Ergani, 3 (Vakıt) — Tasarruf ve istihsalimiz için konferanslar vermek, halkı bu sahada da tenvir ve irşat etmek için Diyarıbekir Türkocağı tarafından gönderilen heyet dün buraya geldi. Heyet azasından bir muallim dün kazanın büyük kahvesinde güzel bir konferans verdi. Bugün de hükûmet meydanında umum halka tekrar edildi.

Heyetin gelişi halk üzerinde çok müsbet tesirler bırakmıştır. Tasarruf cemiyetinin kazamız şubesi yakında açılacaktır. Şimdiden büyük bir halk kitlesi aza kaydedilmek için müracaatta bulunuyorlar.

Yunanlılarla müzakere

Şehrimizdeki Yunanlılar bedbinane haberlere inanmıyorlar !

Ankarada Yunan sefiri M. Polihronyadis ile Hariciye vekâleti arasında cereyan etmekte olan müzakerat hakkında bedbin haberler gelmiye başlamıştır. Bu meyanda müzakeratın inkıtaı ihtimalinden de bahsediliyordu.

İstanbuldaki Yunan mahafili, Atinadan gelen bedbin haberlerden kat'iyen malûmattar değildir. Yunan konsolosanesi erkânından bir zat, dün bir muharririmize aynen demiştir ki :

— Son derece müsait şerait tahtında inkişaf etmiş olduğu Ankara ve Atinadan müteaddit vesilelerle bildirilen Türk-Yunan müzakeratının birden bire gayri müsait bir safhaya dahil olması her tarafta hayreti mucip olmaktadır.

Bedbin haberlerin ne dereceye kadar doğru olduğunu bilmiyoruz. Müzakerat Ankarada cereyan ettiği için, buradaki Yunan konsolosanesinin evvelce hiç bir şeyden haberi olmaz.

Bizim bildiğimize nazaran, müzakerat tabiî mecrasını takıp ediyor ve itilâf ümitleri fazladır. Bunun haricinde zühur eden herhangi yeni bir vaziyetten haberdar değiliz.

★

Yunan konsolosu M. Dalietos evvelki gece heyeti süfera ile Beyoğlunun kibar sınıf aileleri şerefine bir suvare vermiştir.

Marmara faciası

Yeni bir rapor verildi

Marmara faciası tahkikatına adliyece el'an devam olunmaktadır. Evvelki gün ticareti bahriye müdüriyetinde bu hususta yeni bir rapor hazırlanmıştır. Söylendiğine göre bunda Varnanın seyir raporunun kaybolduğu, ve bütün zan ve karinelerin kabahti Yunan süvarisinde topladığı zikredilmektedir.

İsveç zırhlısı

Dün limanımızdan hareket etti

Bir haftadanberi limanımızda bulunan « İkinci Oskar » namındaki İsveç zırhlısı dün sabah İtalyaya müteveccihen limanımızdan hareket etmiştir.

Fort fabrikası

On beş güne kadar açılacak!

Topanedeki Fort fabrikasının yılbaşından itibaren faaliyete başlıyacağı yazılmıştı.

Fort fabrikası nezdinde dün icra ettiğimiz tahkikata nazaran bazı aksamın inşaatı henüz bitam bulmadığı için, fabrika ancak 10-15 gün sonra filen faaliyete başlıyacaktır.

Şimdiye kadar ilk defa olarak ve tecrübe için inşa edilmiş olan otomobiller Beyoğlunda "Fort müessesesi,, nde teşhir edilmiştir.

Defterdarlıkta

sarfiyat tetkik mi ediliyor

Akşam gazetelerinden birisinde kaydedilen birhabere göre birihbar münasebetile maliye müfettişleri Defterdarlık muhasebesi sarfiyatını tetkik etmiye başlamışlardır. Bu sarfiyata ait vesaik üzerinde suiistimal yapıldığı ihbar edilmiştir Rivayete göre tahkikat esnasında bazı yolsuzluklara tesadüf edilmiştir.

Eczacılar kongresi

Dün icrası mukarrer bulunan eczacılar kongresi, ekseriyet temin edilmediğinden ayrıbaşına tehir edilmiştir.

Hayret..

Hariçten sigara geliyor ve alıyoruz !

Memleketimizde en iyi tütünler çıkarken hariçten gelen tütünlere ve yaprak sigaralarına senede yüzbinlerce lira verdiğimiz anlaşılmaktadır. Gümrük istatistiklerine nazaran geçen sene 334,535 liralık tütün ve sigara memlekete ithal edilmiştir.

Mimarlar

Dün idare heyetlerini seçemediler

Dün saat 16 da mimarlar cemiyeti yeni idare heyeti intihabatı için Güzel San'atlar birliğinde bir içtima aktetmiştir. Fakat ekseriyet olmadığından bu intihap yapılmıyarak haftaya tehir olunmuş ve içtimaa gelen mimarlar mesleğe ait hususî musahabelerde bulunmuşlardır.

Sözde kızlar

25 tanesi dün yakalandı

Polis müdüriyeti gizli fuhuşla ciddî mücadeleye karar vermiş ve Beyoğlu, İstanbul taraflarında 18 yaşından aşağı genç sözde kızların gizli gizli icrayi faaliyet ettiklerini görerek 12 saat zarfında bunlardan 25 ini yakalamıştır. Bunların bir kısmı muayeneye, bir kısmı da hastaneye gönderilmiştir.

Sahte biletler

Şark şimendiferleri idaresi matbaasında gizli olarak basılıp yolculara satılan sahte biletler tahkikatına müstantiklikçe devam olunmaktadır. Süi istimalin tahmin olunduğundan daha fazla 18000 lira kadar tuttuğu söylenmekte olup maznun bulunan bir kişe memuru ile 2 matbaa müstahdiminin cürümlerinin ağır ceza mahkemesinde muhakemeyi müstelzim bulunmaktadır.

çocuk sütunları

Selimin Hazinesi

Büyük resimli masal: 7

Selimin anası babası misafirleri bir hafta bırakmadılar Ellerinden geldiği kadar ağırladılar, onların rahatı için yoruldular.

Ayrılacakları gün Harun Reşit Selimin ebeveynine "Oğlunuz akıllı bir çocuk, müsaade edin onu Bağdada götüreyim. Tahsil ettireyim,, dedi.

İhtiyar köylü ile karısı cahil olmakla beraber budala değillerdi. "Olur,, dediler ve Selim torbasını omuzlıyarak Halife ile birlikte yola çıktı.

Bağdat ne büyük şehirdi. Allahım! Onlar necamiler, ne saraylardı öyle! Selimin ağzı hayretten açık kalmıştı.

Bir kaç saat sonra Harun Reşidin sarayında bir şehzade gibi giydirildiği zaman çocuğun hayreti bir kat daha fazlalaştı. Rüya mı görüyordu, acaba?

(Arkası var)

Radyo

Bugünkü program

(İstanbul ayarile)

İstanbul:	1200 m.	5 Kv
17.30-18.30	Saz heyeti-Borsa haberleri	
18.30-20.30	Cazband.) Orkestra: Sens - Saens. Samson et Dalila fantaise) Beethoven Fidelio, ouverture.) Friml. Amur perdu, valse.) Rubinstein. Les ginka.) Schumman . Romance .) Liszt . Rhapsodie N. 10.) Musik Tziganne.)	
20.30-22.30	Saz heyeti A. A. haberleri	
Belgrat	429 m.	2.5 Kv.
21	Konser	
22	Komedi : « Maris Magdalena» 3 perde. Maurice Maeterlinge in eseri.	
22.40	Tzigan orkestrasi.	
23.40	Dans havaları.	
Budapeşte:	550 m	20 Kv.
18.40	Gramofon	
20.30	Tiyatro program nihayetinde Hungaris oteli Tzigan orkestrası.	
Bükreş:	394 m	12 Kw
16	Orkestra ve Romen havaları	
20	Tiyatro.	
Moravska-Ostrava:	263m.	10 Kw
21.15	Orkestra	
22	Çocuk Korosu	
23.20	Askerî bando konseri.	
24	Kafe Liyd orkestrası .	
Prağ	486 m.	5 kv.
21.15	Gramafon	
22	Çocuk konseri	
23.20	Kafe Liyd orkestrası.	
Roma	441 m.	50 Kv.
18.30	Konser	
21.20	Radyo gazetesi.	
22.02	Askerî bando konseri. Komedi: "La Reginetta,, 1 perde bilâhare konser.	
Viyana:	516 m.	15 Kv
16.30	Geiger orkestrası	
19.30	İngiliz çocuk şarkıları.	
20.55	Trio	
21.30	Eski ve yeni operet parçaları. Program nihayetinde telsizle resim neşriyatı.	
Glâviç-Breslay	253 m.	5 kv.
21.15	Operet parçaları	
23.35	Dans havaları.	

Bugünkü sinemalar

Majik — Manolesku
Etuval — 2 kırmızı gül
Alkazar — Zigotonun son günleri
Lüksenburg — Ölüm arabası
Melek — Silik çehreler
Opera — Yıkıcı
Şık — Kadın ve namus
Elhamra — Çıplak âşıklar
Millî — Şehvet diyarı
Asrî — Şehir uyurken
Alemdar — Ölüm arabası

Tiyatrolar

Darülbedayi — Bekârlar
Fransız — Esküdero

Naşit Bey temsilleri

Şehzadebaşında millet tiyatrosunda 5 kânunusani akşamı birinci defa olark (Kadından korkanlar)ve Hafız Burhan Bey saz heyetinin iştirakile sinema, dans.

Tepebaşı tiyatrosunda : Bu akşam saat 21,30 da.

ŞEHREMANI

Bekârlar

4 Perde

Nakledenler

M. Kemal, Nabi Zeki

Bu akşam için fiatlarda tenzilât yapılmıştır.

SPOR

izmirde tekme ile ölen futbolcu

Vehbinin cenazesi hazin ihtifallerle kaldırıldı. Adliye ölüm etrafında tahkikat yapıyor

Son haftanın spor hadiseleri arasına bir de kara haber karıştı. Dört gün evvel te'graf havadisi olarak kısaca yazdığımız bu hadise İzmirde Altay-Altınay maçında yediği bir tekme ile rahatsızlanarak tedavi altına alınan Altaylı Vehbinin ölümü idi. İzmiri olduğu kadar İstanbulu da müteessir eden bu hadise hakkında son posta ile gelen İzmir gazeteleri sütunlarla yazı yazmaktadırlar.

Bu malûmata nazaran, Vehbinin cenazesi bütün ku üplerin iştirakile büyük ihtifallerle kaldırılmıştır.

Maamafih hadise bu suretle kapanmış değildir. Bilâkis yeni ve şayanı dikkat bir safhaya girmiştir. Bu hususta Anadolu refikimiz şu malûmatı vermektedir:

«Altayın kıymetli oyuncusu Vehbi beyin feci ölümünde alâkaları görülenlerin isticvaplarına bugün üçüncü müstantik Bekir bey tarafından başlanacaktır. Polisçe tanzim edilen hazırlık evrakını baştan başa okumuş olan müstantik bey şahitleri ve o gün iki tarafta oynıyan Altay ve Altınaylı oyuncularının kâffesini isticvap edecektir. Bugün saat onbirde ifadeleri alınacak olanlara polis vasıtasile tebligat yapılmıştır.

Futbol heyeti; kulüplerin aldığı vaziyet karşısında müşkül vezifesini ifa edemiyecek bir hale düşmüştür.

Heyetin düşmek üzere olduğu ve zaten sal'andığı bir sırada âzadan Altınordu u Mehmet beyin istifası bu müşkül vaziyeti vehamete doğru sürüklemiştir. Futbel heyeti âzasından yeni istfalara intizar edilmektedir. Altınordu kulübü idare heyetinin verdiği karar dairesinde bu kulüp tarafından alınan ihtiyat tedbiri diğer kulüpler tarafından da alınacaktır.

Dün aldığımız malûmata göre İzmirin spor kulüpleri daima kırıcı ve şiddetli bir oyun tarzı takip eden Altınaylı oyuncularla maç yapmamıya karar vereceklerdir. Bu vaziyet bir az düşünülürse kulüp idare heyetlerine hak vermemek kabil değildir.

Çünkü hiçbir kulüp azası bir futbol müsabakası neticesinde kıymetli sporcularının sakat kalmasını istemez ve buna göz yumamaz. Muhtelif spor kulüplerinin verecekleri bu kararlarla Altınay kulübü daimî bir boykota tabi tutulmuş gibi bir vaziyete düşecektir.

Altay idare heyetinin; hakem mes'elesinin halli ve Altınay kulübünün daimî boykot edilmesi hakkında vermiş olduğu karar dün heyeti merkeziye reisi olan Vali Kâzım paşaya arzedilmiştir. Vali paşa bu mes'eleye büyük bir ehemmiyet atfetmektedir. Futbol heyetinin vaziyetini müzakere etmek ve lâzım gelen kararları vermek üzere fevkalâde bir spor kongresi yapılması çok muhtemel görülmektedir.„

Avrupada Yunan takımları

Uypeşte karşı çok iyi neticeler aldılar

Yunanlıların son zamanlarda spor sahasında muntazam bir programla çalışmıya başladığı evelce yazılmıştı. Son posta ile gelen spor gazetelerinin verdiği malûmata göre, Yunanlıların atletizmde olduğu gibi futbolde de bu muntazam sâyin semerelerini almıya başladıkları görülüyür.

Son yapılan kupa maçında Orta Avrupa birinciliğini kazanan profesyonel Uypeşt takımı Mısıra giderken Atinada da üç gün kalıp iki maç yapmıştır. Macar profesyonelleri, ilk maçta Olimpiyerkos isimli Yunan takımı ile karşılaşmışlar ve (1-0) gibi pek zayıf bir netice almışlardır.

İkinci maçta Ponatinerikos takımı da ancak (5-3) gibi küçük bir farkla yenilmiştir. Avrupanın en yüksek profesyonel takımının karşısında Yunan futbolunun aldığı bu netice çok şayanı dikkattir. Bir sene evvel Bulgar takımlarına bile galip gelemiyen Yunanlıların, bugün sporun bu sahasında da haylı yol aldıkları muhakkaktır.

Muhtelit takımlar maçı

Birinci ve ikinci kümelere mensup oyuncular karışık takımlar halinde oynadılar

Dünkü muhtelitler maçında Kırmızı – Beyaz takımlar oynarken

Dün Taksim Stadyumunda futbol heyeti tarafından tertip edilen program mucibince muhtelit takımlar maçı yapılmıştır.

Topkapı - Kumkapı muhteliti ile Vefa arasında yapılan maçta Vefa 0 e karşı 2 sayile galip gelmiştir.

İkinci kümeye mensup takım muhtelitleri de Altınordu ve Eyip formalarile karşılaşmışlar, neticede Eyip formalı futbolcular Altınordu formalı takımı 0 a karşı 3 le yenmişlerdir.

Birinci kümeye mensup oyuncular arasındaki muhtelit maçı günün en güzel oyunu olmuştur. Nisbeten kuvvetli oyunculardan mürekkep olan Kırmızı takım, Beyaz takımı 0 a karşı 4 sayile mağlûp etmiştir.

VUKUAT

Zavallı bekçi

Hem dayak yemiş hem de soyulmuş

Evvelki akşam gece devriyesini yapan Dökmeciler bekçisi çok cüretkâr iki hırsız tarafından hem dövülmüş hem soyulmuştur.

Mahallede marangoz Yorginin pencere parmaklıklarını kırmıya uğraşan iki karaltı gören bekçi Mehmet ağa bunlara ne aradığını sormuş, bu vakitsiz tacizden kızan hırsızlar içerde yangın olduğunu zannettiklerini söyliyerek bekçinin üzerine hücum etmişler ve adam akıllı döverek 36 lirasını çalıp kaçmışlardır. Yapılan taharriyatta bunların Aptullah ve Yusuf isimli iki sabıkalı olduğu anlaşılarak tahkikata başlanmıştır.

Bir deniz hırsızı

Polis beşinci şubesince dün limandaki mavna ve vapurlardan halat, zincir, iskemle çalan 5 kişilik bir korsan kumpanyası yakalamıştır.

Hayır işlemek istemiş

Dün Beşiktaşta Valdeçeşme yolundan geçen Hanife Hanımın yanına bir adam yaklaşarak Ankaradaki oğlundan postaneye emanet geldiğini, sevap işlemek için kadıncağıza

MEMLEKET HABERLERİ

Bir sui istimal mi?

9 Eylül sergisi için yaptırılan altın madalyalardan birisi bakır çıkmış!

927 ve 28 senelerinde İzmir 9 Eylül sergisinde mal teşhir edenlere birer altın madalya verilmişti. İzmirde çıkan Anadolu refikimizde okuduğumuza göre üç gün evvel İzmir ticaret odasına garip bir müracaat vuku bulmuş. Bu hadiseyi refikimizden kısaca naklediyoruz. Kavruk zadeler müessesesinin bir memuru odaya müracaat ederek 927 senesine ait bir madalyanın altın değil bakır olduğunu şöylemiş ve getirdiği madalyayı göstermiştir.

Filhakika bu madalyanın üzerinden ince bir yaprak altın düştüğü ve atl tarafından bakırın sırıttığı görülmüştür. Memur şimdiye kadar asılı duran madalyanın düşme neticesi bu hale geldiğini söylemiş ve bu iş hayretle karşılanmıştır. Bu madalyalar İzmir ticaret odası tarafından İstanbulda Darphanede imal ettirilmiş ve beheri 27 buçuk lira mukabilinde sergide mal teşhir edenlere satılmıştır. İzmir ticaret odasından bir zat bu hususta şunları söylemektedir:

«— Bumüracaata hayret ettik. Bu madalyaların altınını biz aldık ve Darphaneye verdik. Binaenaleyh bunların altın olması lâzımdır.

Tevzi edilen madalyaların adedi 200 dür. Bize şimdiye kadar bundan başka bir müracaat vaki olmadı. Bittbi tahkikat yapılacaktır. Bunun altın madalya üzerine yapışmış ayrı bir altın yaprak olması muhtemeldir. Eğer böyle değil de filhakika kaplama ise bunun ticaret odası ile bir alâkası olmaması lâzımdır. Madalyaları imal eden Darphanedir.„

Kaydedildiğine göre ticaret odası diğer madalyalar üzerinde de tetkikat yaptıracak ve işte bir sui istimal olup olmadığını meydana çıkaracaktır. Bu madalyaların beheri odaya 25 liraya almıştır.

yardım edebileceğini söylemiş ve posta masrafı diye 2,5 lirasını alarak kaçmıştır. Yapılan tahkikatta bunun dolandırıcı Kirkor olduğu anlaşılmış ve yakalanmıştır.

Yangın başlangıcı

Dün saat 13 te Tahtakalede Uzunçarşıda ahçı Rahminin dükkânının kurumları tutuşarak yangın çıkmışsa da söndürülmüştür.

Sadedil mahlûklar

M. Müsolini kadınları böyle tavsif ediyor!

İtalya Başvekili M. Müsolini «Suday Dispaç» gazetesinde neşrettiği bir makalede kadınlar hakkındaki görüşünden bahsetmiştir. İngiliz gazetelerince kadınlar tarafından galeyanla karşılaşacağı tahmin edilen bu görüşlerin hülâsası şudur:

«Cinsi lâtif mensupları her şeye inanan sadedil birer küçük mahlûklardır.

Parlâmentoda bulunan kadınlar münasebetsiz müdahalede bulunan ve ortalığı karıştıran bir amilden başka bir şey değildir.

Hiç bir erkek arkasında bir kadın saik bulunduğu zaman cihanın büyük adamları sırasına çıkmamıştır. Hakikaten amelî düşünen bir kadın gördünüz mü? Ben görmedim.»

Tasarruf içtimaları

Tasarruf cemiyeti son içtimaında kadınlar ve erkekler için iki içtima tertip etmiştir. Bu toplantılarda yerli mallarımız konuşulacaktır. Yerli mallarımızla ecnebi mallarının mukayesesi yapılacaktır.

Tarife işleri

Liman tarife komisyonu önümüzdeki hafta içinde toplanacaktır.

Küçük haberler

Resmî daireler

Yerli malı kullanmıya başladılar

Kaydedilen bir habere göre Divanı muhasebat hükûmet dairelerince satın alınıp memleketimizde muadili bulunan eşyanın masraflarının vizesi için bunların yerli malı olduğuna dair Ticaret odası vesikası talep etmiştir. Bunun üzerine devairin büyük bir kısmı yerli mamulât kullanmıya başlamışlardır.

Kartalda mezbaha

Kartal belediyesi Kartalda bir mezbaha tesisi için teşebbüsatta bulunmıya karar vermiştir.

Gayri mübadiller

Gayri mübadiller cemiyeti heyeti idare azasından Halil paşa Ankaradan şehrimize avdet etmiştir.

Verilen malûmata nazaran, geçenlerde Ankaraya giden heyet tarafından yapılan teşebbüsat müsbet neticeler vermiştir.

Ancak Maliye vekâleti tarafından elyevm hazırlanmakta olan formüllerin tesbitinden sonra tatbikata başlamak kabil olacaktır.

Bu formüllerin tesbitini müteakip, tevziata da başlanacaktır.

sinema

Şiir

- Çıplak âşıklar: Elhamrada -

Sinema sanatın bütün şubelerini kendisinde toplamıştır. İstanbul pek az da olsa sinema edebiyatına ait bir kaç filim gördü.

Asfalt, Rapsodi Ongruaz, Prağlı talebe bu meyandadır. Friç Langın Metropolisi konstrüktivist üsluptа idi. Ramon Navvaronun oynadığı çıplak âşıklar ise "egzotik,, bir şiirdir.

Bu film için ismi istikbali göstermesine rağmen hakikatta pek geri olan bir gazete yalancı bir peygamber edasile "hayasız,, diyor, Nasıl bir iptidaî adam gramofon işidince secdeye kapanırsa, san'at cahillerinin de yarı çıplak bir vücudu "mugayiri arü haya,, telâkki etmesi o kadar tabiîdir. Nerede kaldı ki bu filmi en iptidaî bir adam görse beğenir, çünkü orada kendisi gibi "giyinen,, , hareket eden vatandaşı vardır. Ancak bedevilik ile medeniyet arasına sıkışmış kafalar bu filme "hayasız,, diyebilirler.

Ramon Navaro, bu filminde bize iki güzelliğini daha veriyor: vücudunun ve sesinin şarkı söylediği zaman kendisine refakat eden musikinin harikülâde yanık güzelliği, Rene Adora ile Kerem ile Aslî gibi karşılıklı söyleyişleri, bülbüllerin şakırdayışı, garip bir güzellikle dolu Bahrı muhit adasının daima güneşli semasında durgun bir havuza damlıyan su damlasının yaptığı haleler gibi akisler uyandıran tek çan sesleri ve menfaatsiz bir aşk, beyhude bir dinin gülünç gayretleri, para hırsı, çıplak âşıklar şiirinin mevzuunu teşkil eder. Bütün bu şiirin üzerinde esen büyük, nevmit bir aşk havası daha vardır ki filmde ikinci derecede kalmıştır. Bu Doris Billi tarafından oynanan Amerikalı hafif bir kadının Navaroya olan aşkıdır. Ben bu iptidaî aşka bunu tercih ederim.

*

Sesli gazeteler, beni filmler kadar alâkadar ediyor. Fakat bilmem dikkat ettiniz mi, her programda muhakkak karşımıza Mussolini çıkar, nihayeti vivalarla biten bir nutuk söyler.

Siyasî bir şahsiyetin nutukları elbette alâka uyandıran bir şeydir. Bilhassa bir gazeteci böyle fırsatları kaçırmaz. Fakat gazetenin bir rolü de her şeyden, mütenevvi şeylerden bahsetmektir.

Fa.

Manolesku

Majikte

Dört mühim artist, Brigit Helm, Ivan Mosjukin, Dita Parlo, Jorj Enrih, Manoleskuda Turjanski gibi bir rejisörün elinde kabiliyetlerinin iyi taraflarını vermişler. Turjanski, İvan Mosjukine atlayıp sıçramasını menetmiş. Hatta bu sefer kendisine dayak bile attırmıştır. Esasen bu rol ona çok iyi gidiyor. Brigit Helm filmin sonlarına doğru yerini Dita Parloya bırakınca bu iki kadın artistin güzel karşılaşmalarına şahit oluyoruz.

Size Jorj Enrihi şiddetle tavsiye ederim. Bu adam daha geçenlerde "İstanbul mahkûmu,, isimli bir filim bitirmiştir. Avrupa sinema münekkitleri kendisinden takdirle bahsediyorlar. Manoleskuda gösterdiği oyun bu medhin pek yerinde olduğuna şahittir. Emil Yannings tarzını devam ettiren Jorj Enrih apaş rollarında çok muvaffaktır. Turjanski küçük bir hikâyeden nefis bir eser yapmıştır.

Bu hafta

Silik çehreler

Melekte

«Şikago geceleri» ve «Cehennemler diyarı»nı oynıyan artistlerden Jorj Bankoft eksik ve Olga Baklanova fazla olmak üzere hemen hemen ayni artistlerle oynanan «Silik çehreler» le Kliv Bruk entrikaları etrafında çözülüp bağlanan ağır bir rol oynamaktadır. Yüzünün derin manaları, hareketlerinin kurdluğu bakışlarındaki madenî huzmelerle şöhret kazanan bu artist muvaffak bir oyun oynamıştır. Olga Baklanova başta olmak üzere bütün artistler kudretlerini filmin iyi olması için vermişlerdir.

Şehir uyurken

Asrîde

Bu hafta insan sinamaların hangisine gideceğini şaşırıyor. Bu hafta için mevsimin en iyi sinema haftası diyebiliriz. Asrî sinema, Lon Şaney gibi sert bir artiste Anita Paj gibi cici bir kızı, Karol Ney gibi de narin bir delikanlıyı toplamış

olan bir Macera filmi gösteriyor. Heyecanlı sahnelerile dolu olan bu filim Lon Şaneyin kuvvetli eserlerinden biridir. Lon Şyanez makiyajsız oynıyor.

Varyete numaraları da iyi olan "Asrî,, ye gidip bu filmin görülmesi sinamayı sevenler için mecburîdir.

Yıkıcı

Operada

Sesli komik bir film. Yukardan aşağı komik buluşlarla dolu. Valter Port, şehrimizde çok tanınmamış bir artist olmamakla beraber sevenleri çoktur. Bu filminde görülmesi lâzımdır.

Film gazetesi de güzeldir.

Klara Bov ile Rişmen, resimlerini gördüğünüz bu çifttir. Mes'ut çift. Çünkü bir çok dedikodu ara rağmen sene başının ilk günü Klara Bov ile Rişmen evlenmişlerdir, Sinema memleketi yeni senenin ilk gününü bu tedvacun saadetile karşılamıştır. Klara Bov un hülyaperver aşıklarına teselli, kendisine de saadet temenni ederiz.

2 kırmızı gül

Etuval

Etuval sineması da filmlerinin bir kolayını bulmuş. Sesli namı altında halka bir sürü filim yutturan müesseler zannedildiğinden fazladır.

Sesli filmden maksat, film alınırken seslerin de aynı sırarada alınmasıdır. Bazı filimler sonradan seslilendirilmiştir. Bunların isimlerini icap ederse yazacağız. Ve hangi sinemalarda gösterildiğini de işaret edecegız, ta ki, seyirciler büyük fırmalar altında yapılan küçüklüklere vakıf olsunlar. Fakat bunun için mevsim sonunu bekliyoruz. Listeyi ozaman takdim edeceğiz.

Monte Kristo

Alemdar

Beyoğlunda bir sinemada gösterilmiş olan bu filim yarından itibaren İstanbul halkına da gösterilecektir.

Fransız sinemacılığında büyük bir eser telâkki olunan Monte Kristo hakikaten iyi bir filmdir. Yalnız bazı parçaları, amerikan filim tekniğine aykırı olduğu için bizim halkımıza da aykırı gelecektir.

Şehvet diyarı

- Mimî -

Greta Garbo oynadığı filimler ne olursa olsun yalnız kendisi için büyük bir halk kitlesini çeker. Şehvet diyarında Levis Ston gibi mühim bir artistle oynuyor. Nils Aster bence berber çırağına benzer bir tiptir. Ne gariptir ki rejisörler Garboyu ya Nils Aster gibi, yahut Con Cilbert gibi san'atları olmıyan "Jön prömiye,, ler ile oynamıya icbar ediyorlar.

Fransız tiyatrosu

Zaman zaman sinema oynıyan bu tiyatro da dünden itibaren İspanyol Esküderonun oyunlarına sahne olmuştur. Bu itibarla bu hafta sinema oynamıyacaktır.

Havada bir facia

Santamonika, 3 (A.A) — İki tayyare 3 bin kadem irtifada müsademe ederek denize düşmüşlerdir. İçinde bulunan 10 sinema artisti ile sinema operatörlerinin hepsi mahvolmuştur. Artistler bir filmde gösterilecek olan paraşüt ile iniş fotografileri almak niyetinde idiler.

İki fıkra

Geçen gün Beyoğlunda bir sinemaya gitmiştim. Program satan kızlardan birisi yanıma sokuldu ve sordu:

— Siz gazeteci misiniz?

— Evet.

— Eğer sinemaya alt yazı yazıyorsanız rica ederim çok "hülâsa,, yazmayınız.

— Neden?

— Program satamıyoruz da ondan.

Halit Fahri Bey arkadaşımız, eski Servetifünun yerine çıkan Uyanış mecmuasının yazı işlerine bakar. Kendisinin bu mecmuada, ara sıra, «espri» lerini büyük bir zevkle okuyoruz.

Uyanışın sinema sayfasını da o yapar. Meselâ bakınız, son nüshada, bu hafta Majikte oynıyan «MANOLESKU» filmi hakkında şu kıymettar malûmatı okuduk:

"Manon Lescaut (Manonlesko) Fransız edebiyatının pek meşhur klâsik romanlarından biri olan ayni isimdeki eserden ikinci defa olarak filme alınmıştır. Abbe Prevost (Abe Prevo)nun mevzuu pek şiddetli bir aşk macerasıdır. İhtiras derecesinde bir sevgi, başka insanların adilikleri ve hayatın sefaletleri ile adeta pençe pençeye mücadele eder. Manon hissi ahlâkisi olmıyan ve yalnız şövalyesini sevmeyi bilen bir kızcağızdır. Yapamıyacağı yalnız bir şey vardır: Fakir olmak, fena giyinmek. Bütün mevzu işte erkekte namus hislerinin isyanı, kadında hem sevda hem de şuhluk hislerinin mütemadiyen birbirine galebesidir.

Bu güzel mevzuu bu defa filme çekenlerin Brigite Helm ve İvan Mujukin gibi artistler olduğunu söylemek kıymetini anlatmıya kâfidir sanırız.

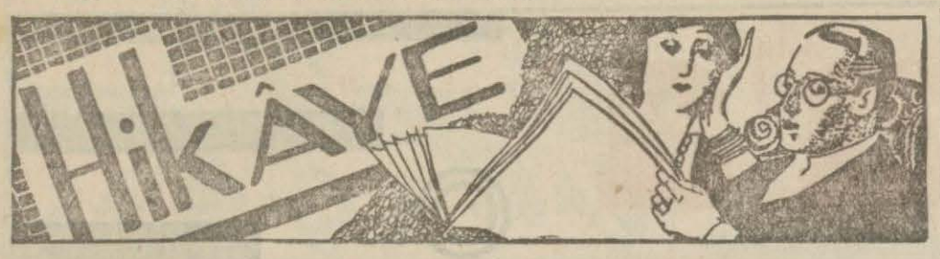

Şeytanın terzisi

«İngilizce» den

Dışarıda kar lapa lapa yağıyordu. Hava fevkalâde kararmıştı. Snovstritin dar ve mukassi yollarında kimseler görülmüyordu. "Con Hopkins,, tezgâhının başında oturmuş, kör bir kandil ziyasında eski bir caketin yamalarını uydurmakla meşgul bulunuyordu. Zaif parmakları yamanın etrafında iğneyi sokup çıkarırken, o, hem eski kürkünün deliklerinden giren soğuğun tesirile titriyor, hem de mırıldanıyordu:

— Oh! Elemle geçen bir gün daha, ihtiyaç içinde biten bir sene daha... Ne olur taliim yardım etse de bir müşteri zuhûr ediverse... şeytan olsa razıyım... Aç karnıma bir yemek girse, üşümekten kurtulsam başka bir şey istemem... fakat ne mümkün...

★

"Con Hopkins,, Londranın en fakir terzisi idi. Bunu bu iğne kahramanının marifetsizliğine atfetmeyiniz. "Con Hopkins,, küçüktenberi babasının yanında çalışmış sanatının bütün maharetini elde etmişti.

Fakat yalnız marifet insana muvaffakiyet temin eder mi? Biraz da tali ister. İşte talı denilen kıymettar nesne, " Hopkins,, e asla iltifat göstermemiş. Zavallı terzi tezgâhında sabahtan akşama diz çökmekten dizleri tutulmasına rağmen, iki miniminisini besliyecek kadar para kazanmaktan aciz kalmıştı.

O gece yıl başı gecesi idi. Zengin çocukları, güzel elbiselerle bezenecekler. Halbuki onun iki yavrusu değil güzel elbise, değil bir oyuncak belki karınlarını doyuracak sıcak bir yemek bile bulamıyacaklardı.

Onun için "Con Hopkins,, bu meyus anında bir müşteri... isterse şeytan olsun... bir müştericik arıyordu.

★

Birdenbire dükkânın kapısı açıldı. İçeri üç delikanlı girdi. Şen, mes'ut üç genç... Hem gülüyorlar, hem şakalaşıyorlardı.

İçlerinde diğerlerinden daha itibarlı olduğu anlaşılan biri, uğuşan dizlerini zorla açarak ayağa kalkmış olan ve bu beklenilmedik müsafirlere hayretle bakan terziye bağırdı :

— Hay şeytan götüresi... nasıl oldu da dükkânın açık.. Yıl başı arefesinde bütün sadık bendelerin yeni seneyi dinlenerek karşılaması kıral hazretlerinin emri olduğunu bilmiyor musun ?

"Con Hopkins,, meyusane ellerini uğuşturdu:

— Ah efendilerim... Bu âciz terzi açlıktan ölecek bir halde... Çalışmak için değil zevcemin ve çocuklarımın açlık figanını dinlememek için buraya iltica ettim...

Delikanlı bir kahkaha fırlattı:

— Haydi uzun sözü bırak babalık... Iyi ettin de dükkânını açtın... Günün mukaddes olmıyanı yoktur.. çalışmak sa yaşamak için farzdır... Hem dükkânı açmaklığın bana faydalı oldu... Sana birşey vereceğim...

Koltuğunun altındaki bir paketi açarak bir parça ipek kumaş uzattı ve ilâve etti :

— Çabuk ölçümü alacaksın... ve bu kumaştan bana güzel bir pantalon caket yapacaksın.. Fakat unutma elbise vücudüme uymalı ve bu gece saat on bire kadar hazır olmalı.. eğer şartım veçhile elbiseyi yapabilirsen sana sarı sarı on altın var...

Oh! on altın.. bu para "Hopkins,, için koca bir servetti. Yüzünü, inanmamazlık endişesine karışan ümit şulesinden mürekkep garip bir hal sarmıştı. Hemen ölçü şeridini alarak:

— Baş üstüne buyurunuz ölçü alayım! dedi.

Hem ölçüyor hem de bulduğu " ince ,, leri " pu ,, ları kaydediyordu. Ölçü bitince delikanlı sordu :

— Nasıl doğru ölçü aldın mı?

— Tabiî efendim..

Delikanlı bir gerindi :

— Bir daha ölç bakalım !...

" Con Hopkins ,, bu teklife hayret etmekle beraber denileni yaptı. O ne !... bu sefer aldığı ölçüler evvelkinden beşer pus büyük çıkıyordu...

Delikanlı bu ölçü de bittikten sonra kendini büzdü ve tekrar :

— Bir daha ölç bakalım !..

Kelimelerini tekrar etti. Aman Yarabbi! Bu nasıl bir mahlûktu? Bu sefer de ilk ölçüden beşer pus noksan geliyordu. " Con Hopkins,, gayri ihtiyari gizlice bir kaç işareti yaptı. Mutlaka bu zamansız müşteri şeytandı !...

Delikanlının arkadaşları kahkaha ile gülerek terzinin şaşkın şaşkın duruşuna bakıyorlardı. Delikanlı dedi ki:

— Sen ölçü almasını bilmiyorsun galiba... iyi dikkat et elbise vücuduma uymalı ve saat on bir de hazır olmalı...

Ve gene kahkahalarla gülerek ve şakalaşarak arkadaşlarile çıkıp gitti.

★

Con Hopkins ne diyeceğini, ne yapacağını bilmiyordu. Şu mübarek yılbaşı arefesi gelip kendisine bu oyunu oynayan mahlûk mutlaka şeytan olacaktı.... Şimdi o siparişi kabul ettiğinden şeytan saat on birde gelecek elbiseyi istiyecekti.

Onun elinden yakayı kurtarmanın imkânı yoktu. Binaenaeyh...!

Binaenaleyh «Hopkins» çalışmağa koyuldu... Evvelâ uzunca düşündü..Sonra kararını vererek kumaşı kesti. İğnesini aldı; durmadan dikmeğe başladı... Yağmunun bittikçe değiştirerek, aklına ne souk, ne açlık ne aile gelmiyerek dikti... dikti...

★

Yakındaki kilisenin çanı on biri vuruyordu. Terzinin kapısına şiddetli darbeler indi. «Hopkins» tezgâhından atladı. Kapının sürgüsünü çekti. İçeri şeytanla iki arkadaşı girdiler. Şeytan sordu:

— Nasıl babalık elbise hazır mı?..

«Con Hopkins» boğazî korkudan kurumuş olduğu halde, sendeliyerek yürüdü, ve henüz bitirmiş olduğu elbiseyi askısından çıkararak uzattı. «Şeytan» elbiseyi giydi. Hayretle bağırdı... Ne kadar uzasa kısalsa elbise vicudüne uyuyordu. «Con Hopkins» e dedi ki:

— Babalık... ben şeytan değilim... kıralın tıflısı "Karner,, im. Maharetlerimden biri de uzanıp kısalmaktır. Sen hem uzanan hem kısalan bir adama uyacak bir elbise yapmakla değil şimdi vereceğim on altınla ayrıca bahşişi, aynı zamanda pek büyük bir servet kazandın.. Çünkü şöhretin bütün İngiltereye yayılacaktır ...

Evet; delikanlının dediği gibi oldu. " Con Kopkins ,, külot pantalonla, bluzla caketi icat etmiş bulunuyordu. Ertesi yıl başı onu fakir terzi tezgâhında değil, muazzam bir terzihanenin başında buldu.

•Bulmaca•

Dünkü bulmacamızı hallede-medinizse bugünkü halledilmiş şekle bakarak yeni bulmacamızın sırrını meydana çıkarabilirsiniz. Bunun için aşağıdaki tarifeyi tatbik ederek üç beş dakika meşgul olmanız kâfidir :

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	■	H	■	H	A	R	i	C	i	Y	E
2	H	A	R	i	T	A	■	■	M	E	N
3	■	R	U	S	■	M	i	■	A	L	i
4	H	i	S	■	K	O	Ş	A	N	■	K
5	A	T	■	K	O	N	A	K	■	E	■
6	R	A	M	O	N	N	A	V	A	R	O
7	i	■	i	Ş	A	A	■	A	N	i	■
8	C	■	■	A	K	V	A	M	■	K	i
9	i	M	A	N	■	A	N	■	■	■	M
10	Y	E	L	■	E	R	i	K	■	E	L
11	E	N	i	K	■	O	■	i	M	L	A

Bugünkü bulmacamızın halledilmiş şekli

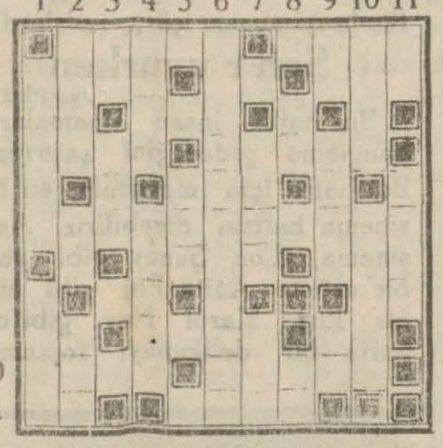

Soldan sağa ve yukardan aşağı:

1 — Şan (5), en büyük askeri rütbe (4)
2 — Su konulan cam (4), fiil (2), büyük çıngırak (3)
3 — Uygun (2), demir hayvan ayakkabısı (3)
4 — Renk (4), usta değil (5)
5 — Bayağı (3)
6 — Amerikanın meşhur bir şehri (11)
7 — Parlatan madde (4), beyaz boya rengi (3)
8 — Nota (2), nida (2)
9 — Tok değil (2), iğilmiş (4), Rusça evet (2)
10 — Eşkiya (4), yatılan şey (5)
11 — Zaman (2), lâtife (4)

SPORCULAR
SPORDAN
evvel ve spor esnasında
ve sonra
VALDA
PASTİLLERİNİ
kullanınız
Bütün eczane ve ecza depolarında satılır.
VALDA
İsmini taşıyan kutular derununde talep edinız

Zampara Kıral

18

Fendine vakıf bir metres

"Kıralın kapımı tıkırdattığını duydum. Fakat aldırış etmedim. O da meyusiyetle çekilip gitti. Beklemeğe şimdiden alışsın! „

Geçen tefrikalar hulâsası : *Kıral on beşinci "Lui„ çocukken tahta geçmiş ve bülûğa eremez ermez nedimleri tarafından ahlâksızlığa teşvik edilmişti. Genç kıral zevcesile bir türlü ısınamadı ve etrafındakilerin teşviki ile evvelâ gözde olarak Madam dö "Mayyi„ yi aldı. Fakat gözü kadına doyar takımdan olmadığından Madam dö "Mayyi„ den sonra gözdesinin diğer iki hemşiresini sevdi. Madam dö "Mayyi„ yi henuz ilk gözde olarak tutuyordu. Nihayet sıra Madam dö "Mayyi„-nin dördüncü hemşiresi Madam dö "Turnel„ e geldi. Bunu kırala takdim eden kıralın nedimi ve sefahat arkadaşı dük dö "Rişölyö„ oldu. Madam dükün yeğeni "Dajenua„ yı seviyordu. Dük evvelâ bir çok intirikalarla iki sevdazedenin arasını açtı, ve Madam dö "Turnel„ i kırala metreslik etmeğe irza etti.*

Bir de, kıralı bir dördüncü (veya beşinci.) "Nel„ hemşireyi metres tutmağa kandırmak lâzımdı. Bir gün kıral " Pöti Burg„ da, dük " Danten „ in evinde Madam dö "Turnel„ i görünce :

"Aman Yarabbi! Ne güzel şey! „ diye bağırmış fakat onu bir daha görmek havesini göstermemişti. O vakit "Rişölyö„ markizi kıraliçenin maiyyetine sokmak için ortalığı altüst etti. Nihayet Madam dö " Turnel „ saraya yerleşti. Gözdelik meselesinin temini kolaylaşmıştı.

Bu intrikanın en zalimane ciheti Madam dö " Mayyi „ nin gördüğü muamele idi. Her türlü müşkülü izale için, saraydaki vazifesini terketmeğe ikna edildi ve rakibi olacağını pek âlâ hissettiği hemşiresini kıral, kıraliça ve ailei kıraliye bizzat takdim etti. Nihayet karşılıklı devam eden sekiz aylık bir intrikadan sonra Madam dö " Turnel „ galebe çaldı.

Bu intrikaya kardinal dö "Flöri„ " Darjanson „ ve "Moröpa„ karışmışlardı. Kıral artık bir kadından bıkan zamparalara has bir kabalıkla Madam dö "Mayyi„ ye, hemşiresini sevdiğini tebliğ etti, ve sarayı terketmesi emrini verdi.

Darjanson 27 teşrinisani 1749 da yazıyor ki: Madam dö Mayyi bir orospuya yapılacak muameleden bet bir muamele ile koğulmuştur. Cumartesi günü öğle taamında kıral sabık gözdeye o akşam "Versay„ da yatmasını istemediğini tebliğ etmiş ve pazartesi avdet etmesini söylemişti. O gün birçok mektuplar teati edildi. Madam dö "Turnel„ kendisi kıralın metresi olduğu müddetçe hemşiresinin "Versay„ sarayına adım atmamasını şart sürmüştü. Bu mesele bir gecede kararlaştı.

Madam dö " Mayyi „ son derece yese kapılmıştı. Lûtûf dileniyordu. Madam dö " Turnel „ için de, Madam dö "Ventimiye„ için yapmış olduğu veçhile iğmazda bulunmağı vaadetti. Ricalarını dinliyen olmadı. Son derece heyecanla ilâve etti : "Fakat şayanı prestiş prens! yeni aşkımız tebaanızın size karşı olan hürmetine halel getirebilir. Ben bu aşkı diğerlerine karşı setrederim ! „ Son bir lûtûf olarak sarayda iki gün daha kalmak müsaadesini istihsal etti. Kıralın rikkati kalbine son bir defa müracaat etmek istedi.

Tardından sekiz gün sonra hususî emirlerini almak için on beşinci Luinin dairesine gitti. İki eski âşık arasında ne vukua geldiği hiçbir suretle anlaşılmadı. Yalnız Madam dö "Mayyi„ nefes nefese ve meyus bir halde daireden çıktı. Kıral, kadının yesini hareketle ibraz etmesinden ihtiraz eylediğinden onu takip ediyordu ; ne yapacağı hakkında müphem bir tavır takındı, kendisine nedimlerin yanında tatlılıkla muamele etti ve onların muvacehesinde, itiyadı olan iki yüzlülükle Madam dö "Mayyi„ye dedi ki: « Pazartesi "Şuazi„ de değil mi madam la Kontes?.. inşallah beni bekletmezsiniz !»

Kıral Madam dö " Mayyi „ ye sözde tahsis ettiği günde " Şuazi „ de Madam dö «Turnel» ile yatacaktı; hem de bedbaht maşukanın senelerce elile işlediği mavi klaptan işlemeli bir yatakta..

Zaten o akşam kıral Madam dö « Turnel » in kapısını boş yere tıkırdattı. Madam hiç cevap vermedi. Ertesi günü markiz dö « Turnel », hilekâr ve iki yüzlü nasihi «Rişölyö»ye şu kısa fakat veciz mektubu gönderiyordu:

" Kapıyı tıkırdattığını pekalâ duydum. Fakat kımıldamadığımı anlayınca çıkıp gitti. Biraz beklemeyi öğrensin...„

Rişölyö "yeğenimin „ bu oyunuu biraz tehlikeli görüyordu. Hatta bunu kendisine ihtar etmiş olacak ki birkaç gün sonra orospuluk fendinin tafsilâtını havi olan şu mektubu aldı :

Markiz dö Turnelden dük dö R şölyöye
Versay, salı, gece yarısından sonra 3
Teşrinsani 1742

« Aziz amca hiddetinize şaşmadım; buna muntazırdım. Maamafih onu pek haklı bulmıyorum. Küçük visitayı namuskârane reddedivermekle ne aptallık ettiğimi anlamıyorum.

Beni yegâne peşiman edebilecek nokta onun havesinin artmasıdır. İşte ancak bundan çekinirim. Bana gönderdiğiniz mektup çok güzeldir; fakat ona böyle bir mektup yazmıyacağım; çünkü fazla özlemişim gibi gözükmek istemem. Hayırlı geceler! daha uzun şeyler yazamıyacağım; o kadar uykum var ki kalem elimden düşüyor. Maamafih sizin bağlanmağa lâyık bir deli olduğunuzu hissedecek kadar uyanığım. İşin asıl hoş tarafı her kesi aynı halde görmek istememizdir.

Bana gelince hareketimden gayet memnunum ve kendi kendimi tebrik ediyorum.

Bu işte sizin kadar acele göstermiyor ve bundan fayda görüyorum. Emin ve müsterih olunuz amca ! Herşey sizin istediğiniz gibigitmese bile yolunda cereyan edecektir. Sizi her noktada dinliyemediğime müteessifim, ancak buna imkân yoktur.

(Bitmedi)

Tapu idaresinde 15 gün

Tapu kayıtlarından mana çıkarmak, tapu binasının karşısındaki dikilitaşı okumaktan daha kolay değildir

—2—

İrtibat memuru, o kadar çetin bir ses çemberi içinde bunalmıştı, ki ne kendisine söylenenleri anlıyor, ne de verdiği cevaplardan soranlar, bir mana çıkarabiliyorlardı. Nihayet bir fırsatını bulup yaklaştım. İstidamı verdim. Tabiî okumağa vakti yoktu. Ne istediğimi ben anlattım.

— Peki, dedi, üçüncü deliğin başına gidip bekleyin.

Kendi kendime:

— Oh, dedim hele şükür işte artık bitti. O gişe gibi yerden öteki hissedarların isimlerini verecekler. Ama vakit geçmişti. Saat üç buçuktu. Adresleri şimdi alsam bile mahkemeye varıncıya kadar paydos borusu çalmış bulunacaktı. Pek basit, adeta hiç denecek bir iş için koca bir günün kaybolmasına acınarak, mini mini pencereye doğru yürüdüm. Fakat orası çok kalabalıktı. Bir türlü sokulamadım. Tekrar irtibat memuru beyi aramağa, istidamın altına yazılacak isimleri lûtfen getirmesini ricaya karar verdim.

Adamcağız, başkalarının da kâğıtlarını alarak gitti. Beş dakika sonra elinde tramvay bileti kadar kücük bir pusula ile bana doğru geldiğini görerek karşıladım. Pusulada adres, isim falan yoktu.

Yalnız köşesinde 5128 rakamı yazılı idi.

— Yanlışlık oldu galiba efendim, dedim, bana hissedarların isimlerini vereceklerdi.

Memur Bey, bir kıyafetime, birde - şimdi anlıyorum - cehaletimin büyüklüğüne bakarak gülümsedi:

— Bu istidanızın numarasıdır, dedi, evraktan daima bu numara takip edeceksiniz.

— Demek buğün işim bitmiyecek?

Diye sordum. Buna memur B. değil, delik, başında bekliyen dert ortaklarımdan biri cevap verdi:

— Ne buğün. ne bu hafta, ne buay,!.

Bu uğursuz haberi verene dehşetle baktım:

—Ben kaf dağlarının tapusunu istemiyorum ki bu kadar sürsün!

Diyecek oldum. Delik başında acı bir tebessümle yüzü buruşan adam, sade bir tek kelime söyledi:

— Görürsün!.

Meğer doğru söylüyormuş. Kızılacak, ağlanacak utanacak, hatta gülünecek şeyler gördüm. Bizim istida, birkaç gün evrakta, birkaç gün hacizde kaldıktan sonra, Beyoğlu masasına havale edildi. Oradaki memur defterler, dosyalar, kâğıtlar altında kalmış, bunalmıştı. Pek haklı olarak: "Bugün bakamam, sıra bekliyeceksiniz! » dedi . Bu söz doğru olmakla beraber, gözüm görülecek, okunacak kâğıtların ekramına gidince tüylerim ürperdi. Birkaç gün de o kaleme gidip geldim. İlk günlerdeki isyan, artık eskisi kadar hırçınlıkla içimi tırmalamıyodu. Garip bir teslimiyet havasında boynu bükük, taş koridorlarda dolaşıyor, ağlıyan kadınları, beddua eden ihtiyarları ve bunların hiç birisini yapmıyan, fakat bin kere daha acı bir istihza ile konuşan Rum, Ermeni, Yahudi kalabalıklarını seyrediyordum. Doğrusunu isterseniz, idareye karşı büttün çektiklerimi helâl etsem de bu acı istihzalardan duyduğum ıstırap mahkûmiyetini affedemem.

Neyse, üç dört gün sonra sıra bizim kâğıda geldi defterler karıştırıldı, dosyalar tetkik edildi; nihayet bana :

— İstidanız yanlıştır, siz sekiz hisseden bahsediyorsunuz, bizim kütükte altı hisse görünüyor.

Dediler. Halbuki ev, sekiz hisseydi; hatta mahalle imamının defterinde bile kayıt böyleydi. Anlattım.

— O halde 328 den evvele aittir, bizim defterler, ondan sonraki muameleleri almaz.

— Peki ne yapacağız?

— Kayt kalemine müracaat edeceksiniz.

Elime bir teskere verdiler. Alt kattaki en son odaya girdim. Mümeyiz beylere derdimi anlattım. Yukarıdan verilen numaralar, vakıf işaretleri, şunlar bunlarla eski kayıtlar bulunacaktı. Havalenin bilmece muamma gibi birşey olduğunu ben de anlıyordum. Fakat başka çare yoktu. Birçoğu ihtiyar, tecrübeli olan memurların hemen hepsi pek nazik ve iyilik etmekten zevkalan insanlardır. Muadele halleder gibi evrakı tetkik ettiler. Kendi defterlerindeki işaretlere baktılar, defterhanelerini çıkardılar. Bunlarda büsbütün başka şeyler çıkıyordu. Biz, Beşiktaşta bir ev ararken onun dosya numarasile Sultanhamamında bilmem hangi vakıf gedikle karşılaşıyorduk. Nihayet:

— Bu böyle bulunamaz, bir kere mahzenden soralım. dediler, elime bir kâgıt verdiler, mahzene gittim. Numara ile defterlere baktılar ve kâğıdıma :

— "Kaydı açıktır,, cümlesini yazdılar.

— Kaydı açıktır, ne demek efendim.

diye sordum.

— Yâni, henüz bu dosya mahzene gelmemiştir, dediler.

— 328 den beri mi gelmemiş?

Zavallı adam, kendisine ait olmıyan bir kabahatin hicabile kıp kırmızı, omuzlarını sıktı. Bir ay evvele ait yeni muamele dosyasının gelip gelmediğini sordum. Onun da kaydı açıktı. Kayıt kalemine gittim. " Evrakta olacaktır !,, dediler. Evraka geldim, karantinadan dolayı içeri giremedim.

İrtibat memuru da başkalarının kâğıtlarını kovalamakla kanter içindeydi. Vakit geçti, paydos çaldı. Ellerden kalemler atıldı, memurlar geniş bir nefes aldılar ve ertesi gün tekrar bu dayanılmaz azaba katlanabilmek için biraz kuvvet toplamak ümidiyle yola çıktılar.

Bizim iş gene kalmıştı. Ertesi gün geldim, Beyoğlu masasına müracaat ederek vak'ayı anlattım. "Dosya bende değildir, bir aylık evrakı, hiç ben yanımda alıkor muyum.,,

— Peki, kime sorayım

— Karşı odadakilere!

— Bizde bukadar gecikmez!

Hükmünü verdiler. Tekrar mahzene gittim; bir yanlışlık olmasın, gönderdik, diyorlar dedim. Tekrar defterleri açtılar, tekrar aradılar. Hayır gelmemişti. Gene yukarı çıktım. Bu defa taliim varmış, irtibat memurile merdivenlerde göğüs göğüse geldik. Meseleyi anlattım, bizim dosyanın teahhurunu hiç kimse üstüne alamadığı için imza defterine müracaat lâzım geldi. Biraz evvel yoktur diyen memur, bu defa masanın altından bir denk çıkardı. Orada yarım saat süren bir araştırmadan sonra, bizim dosyanın eseri hata olarak karıştığı anlaşıldı. Deliğin başında bekliyorum.

— Verin götüreyim, mahzende bekliyorlar. Dedim.

— Alınız, dedi. Yaşar ağa götürecek.

Her kapının üstünde bir odacı zili zırlayordu. Belki bir saatten fazla orada bekledim. Zavallı dosyamın masa üstünde yattığını ve aşağıda beklediğini bile bile bir saat beklemek, hem de odacının teşrifini beklemek... Hey allahım, beni bu azaba lâyık görmen için acaba nasıl bir günah işlemiştim? Ne ise uzatmıyalım, Yaşar ağa hazetleri geldi bizim kâğıdı aldı, mahzene götürdü. Orada evirdiler, çevirdiler ama gene istediğim kütük numarasını bulmak kabil olmadan akşam oldu.

Artık içime derdolmuştu. Çetin bir keçi inadiyle işe yapışmış oradan oraya koşuyor, ne isterlerse, ne derlerse yapıyordum. Nihayet bir gün bir tesadüfle başka bir kağıt aranırken bizim defter hane ele geçmiş.

Kayıt bulundu, diğer hisssedarların isimleri çikarıldı aynı merasimle cevap, kalem, kalem, kapı kapı masa masa dolaşarak, tilki gibi kürkçü dükkânına vardı. Artik yüzmüş, kuyrugüna getirmiştim. Bu gün biter diyordum, fakat olmadı.

Evrakın yeni baştan yazılması lâzımgeliyormuş. Memurlara da acıyordum, bir hiç için çektiğim azabı görüyorlar ve onlar da benimle beraber üzülüyorlardı. Hatta bu yüzden evrakı alıp gece evlerinde bile çalıştıklarını biliyorum. Birgün sonra her şeyin tamam olacağını söylediler. Kaydiyesini vermek için beni hesap memuruna gönderdiler. İrsaliyeyi aldım, veznede borcumu ödedim. Yapılacak başka iş kalmamıştı. Bir gün daha bekledikten sonra, tam on beşinci gün, peşinden ayrılmamak şartiyle iki isim öğrenmek kabil olacaktı. Dünyanın en acayip bir teklifine de o gün orada maruz kaldım. İstidamı iade edecek olan memur Bey, sordu:

— Hani ilmühaber?

— Hangi ilmühaber?

— İstida sahibinin berhayat olup olmadığına dair. mahalle ilmühaberi.

Şaştım kaldım ve galiba bu hayret eseri olarak haykırmışım:

— Canım efendim hiç ölüler istida verir, hissedar isimlerini öğrenmiye kalkışır mı?

— Usul böyle, ne yapalım! dediler. Hadi tekrar semte, mahallenin evvelli sanili muhtarlarını, ihtiyar heyeti azalarını ara, kendi hayatını başkalarına tasdik ettir, daireye dön... Bereket, mesafeleri hiçe indiren seri vasıtalar var. Yoksa o gün de boşu boşuna, incir çekirdeği doldurmaz bir sebep yüzünden işim bitmiyecekti.

Tapu idaresinden çıkarken, dilimde şu dua vardı : " Yarabbi, bir daha beni bu dünya sıratından geçmiye mahkûm etme!,,

*

Tapu idaresi niçin böyledir? Orada yalnız kendi işimi takip etmedim, burasını gayya kuyusuna çeviren sebepleri de görmiye çalıştım. Bir kerre sistem bozuk değil berbattır. İnkılâp bünyesinde bu sistem eski, müzmin bir yara gibi kanıyor. Bu sistemi kökünden kazımak lâzımdır. Sonra kadrosu feci bir şekilde noksan, maaşlar, eshabını yaşatmıyacak kadar azdır. Şimdi şu, bu memura kabahat bulmak mümkün ve kolaydır. Fakat vicdanlıca bir iş olmaz. Otuz kişilik yedi masaya indirilmiştir. Otuzun yediye nisbeti, günlerin aylara nisbetini icap ettiriyor. Eski sistem kayıtlar, bu dairenin karşısındaki dikilitaş gibidir. Yanlış numaralardan bir kaydı bulmak, taş üstündeki hiyeroglifleri okumaktan daha güçtür. Şurası muhakkak ki, takatlarının fevkinde çalışıyorlar. Fakat kendilerinden çok defa muhali istiyoruz. Böyle bir istek insanı nihayet hüsranın acı boşluğuna çıkarır. Sonra şurasını unutmamalı ki, şimdi henüz düzeltilmesi kabil gibi görünen bu idare daha bir müddet bu şekilde bırakılırsa, kurtarılması imkânsız bir hale girecektir. Bu felâket yenilmez bir hale gelmeden neye kımıldamıyoruz, bilmem ki?..

Seyyah

♚ Şatranç ♞ eğlencemiz : 19

"Seyn'c,,in tertibi

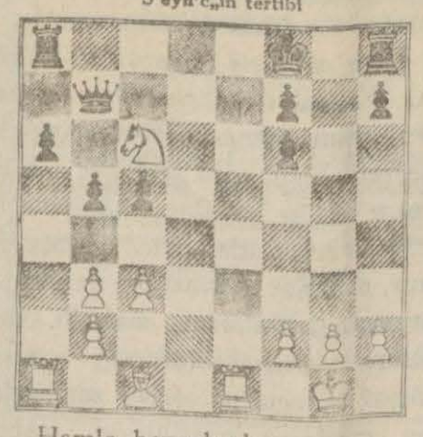

Hamle beyazlarda:
4 hamlede beyazlar mateder.

MEMLEKETTE VAKIT

Mersin haberleri

Belediye içilecek tatlı suyu denizin içinde buldu!

Hususî Mersin muhabirimizden:

İki gün evveline kadar süren şiddetliyağmurlardan bugün eser bile yok; tatlı bir güneş; ılık bir hava Mersini bu günün ilkbahar havasile neş'elendirmektedir. Bu tatlı muhit içinde "Vakıt,, sütunlarını alâkadar edecek mevzular pek çoktur.

Çünkü Mersin yeni bir şehir, Türkiyenin cenubunda geniş bir hinterlanda malik iktisadî bir limandır, Yer yer yapılmakta olan binalar; şehre renk veren parklar ve caddeler; iktisadî ve içtimaî teşekküller Mersinde çalışmak ve kazanmak kaygusunun büyüklüğünü gösteren yegâne bir misal olabilr. Bugün Mersinden ve kasabanın güzelliğine doğru atılan adımlardan bahsedeyim. Bittabi bu işle en alâkadar teşekkül belediyedir.

Mersin belediyesi kasabanın kanalizasyon ve yolları ile yaya kaldırımı ihtiyacını tatmin için Lenç şirketile evvelce altıyüz bin liralık bir mukavele aktetmiş ve şimdiye kadar da şirket tarfından inşaat ikmal edilmiştir. Yollar kısmen asfalt kaldırımlar tamamen betondur.

Biri istasyon civarındrında, diğeri deniz kenarında iki büyük park yapılmış, ve ağaç dikilmiştir.

Kasabanın müstakbeline ait porgramına göre açılacak yollar için istimlâk muamelelerine ve kısmen de binaların yıkılmasına devam olunuyor.

Mersinde içilecek su yok gibidir. Kasaba haricinde bir ırmaktan depo ve borularla hanelere taksim edilen bir su vardır ki içilmeğe salih değildir. Kuyu sularının ise kireci pek fazladır. Belediye bu işlerle dahi meşgul olmuş.

Mersinin şimalini kaplıyan Toroslardaki menba sularını tahlil ettirmiş ve hiç birisinin su ihtiyacını temin edemiyeceğine kail bulunmuştur.

Evvelki ve geçen seneler büyük bir masraf yaparak kasabanın şimalinde bir arteziyen açmak için meşgul olundu. Fakat müsmir bir netice alınamadı.

Liman inşaatına talip grupların limandaki istikşaflarında deniz içinde tatlı bir menba suyuna tesadüf edildiği haber alındığından şimdi belediye bu işle meşgul olmakta ve kasabanın şarkında deniz kenarında suyu aramak için ameliyata başlamak üzere tertibat alınmaktadır.

Kasabanın imar ve sair işler hakkında malûmat almak için kıymetli belediye reisi Toroğlu Mitat Beyi de görerek konuştum.

Beyanatında ezcümle; kanalizasyon işinin bittiğinden, şimdilik beğenilmiyen ufak tefek tamiratle meşgul olunduğundan, bugünlerde en fazla ehemmiyet verdikleri içilecek suyu deniz kenarında aramak için tertibat alınmakta olduğundan bahsettikten sonra memleketin iskele ihtiyacına bir cevap verebilmek için devlet demiryolları idaresile aralarında aidiyet ihtilâfı bulunan şimendifer istasyonu civarındaki demir iskele meselesini hal ve iskelenin tamir ettirilerek harabiyetine mani olmak maksadile vali Ali Rıza Beyle birlikte Ankaraya gitmek tasavvurunda olduklurını, bu iskele işi halledildiği takdirde Mersinde iskele buhranı kalmıyacağını; Mersinin inkişafına doğru giden iktısadî vaziyeti de nazarı dikkate alarak gaz depolarını transit depoları vaziyetine sokmıya çalışacaklarını söyledi.

★ ★

14 | Bahriahmere seyahat

Hicazlılar Vehhabileri sevmezler !

Ciddenin kaymakamı İranlı bir tacirdir !

Derler ki siyasette himmet sarfetmek iyidir, himmet israf etmek fenadır.

Kurduğu devleti ileri götürmek hususunda makbul gayeler taşıdığı anlaşılan kıral İbin Suud, boyuna himmet israf etmek mecburiyetile karşılaşıyor.

Her adımda himmet israf etmek zarureti, siyaset adamlarını sonunda mutlaka oportünizme (idarei maslahata) götürürmüş. İbni Suudun da akibeti bence, çarçabuk bu olmuştur. İzaha biraz gayret edelim:

Hicaz, Necit ve mülhakatı kırallığının ahalisini belli başlı iki büyük kısma ayırmak kabildir : Kıralın asıl taifesi Necitliler yani Vahhabiler ; saniyen Hicazlılar.

Hicazlılar Vahhabileri hiç sevmiyorlar. Fe âket şunda ki bu sevmemekte başlıca amil, diğerini kendinden aşağı görmek kanaati. Evet, Hicazlılar Vehhabileri hemeç, (medeniyetsiz, barbar) addediyorlar. Vahhabiler de Hicazlıları müh t biliyorlar. Mahiyeten iki histe keskin, hem çok keskin hislerden.

Dışarıdaki mevkiini iki "mukaddes„ şehri ihtiva eden Hicazın kıralı ve içerdeki kudretini Vahhabilerin reisi bulunmasına borçlu olan İbni Suudun artık vaziyetini ve israf mecburiyetinde kaldığı himmeti bir tasavvur buyurunuz !

Hicazlılar arasında mevkiini kuvvetlendirmek için Vahhabilik akidelerinden fedakârlık etti mi, Vahhabiler nezdindeki mevkii zaifleşiyor. Vahhabilik esasatını Hicazda tatbika koyuldu mu Hıcazlılara karşı mevkii sarsılıyor. Yalnız bir tarafı gözeterek ona göre yürümek, yani diğer tarafı ihmal ise imkânsız. Zaten topu topu Hicazı da, Necdi de, mülhakatı da bir kaç yüz bin kişinin içinde.

Röportaj (tahsisen gazete muhbirliği) hududunu aşmamak için hakikî bir muharrir gibi fazla mutalea yürütmekten ictinap ediyorum. Ben gördüğüm, öğrendiğim bir kaç noktayı sadıkane işaret edeceğim. Neticeleri okuyucular çıkarsınlar.

İbin Suud bir garibe içinde. İslâm âlemine, Hicazlılara ve ecnebi devletlere karşı mevki ve itibarını tahkim için Vahhabilikten uzaklaştıkça Vahhabilere yaklaşmak hatta içlerine gömülmek ihtiyacını duyuyor. Son zamanlarda Necidi ve eski merkezi Reyadı terketmez, edemez olmuş. Büyük oğlu ve veliahtı Emir Suud ise esasen Reyaddan hiç ayrılmıyor. Ve Mekkede kırala ikinci oğlu Emir Faysal vekâlet ediyor.

İmam ünvanını terkederek melik (kıral) namını almış olan İbin Suudun Reyaddaki ikameti ataletle geçmiyor. Bazen ufak tefek (ihtimal oraları için büyük) muharebeler yapıyor.

Bütün bu vaziyetin saikını hassatan Arapların çok sevdikleri kestirme ve beliğ bir cevap nümunesinde okumak belki kabildir:

Ibin Suud, kendi ümerasından ve en namlı silâh arkadaşlarından Faysal - üd - Dıvış i mağlûp ettiği zaman, yaralı olarak huzuruna getirilen Ed-Diviş ten kıyamının sebebini soruyor. Faysal-üd Dıviş sadece şu cevabı veriyor: « Sana karşı hareket edilmemesine hâkim olmak, elimden çıkmıştır. »

Vahhabiler Hicazda, Osmanlı İmparatorluğuna ait bazı teşkilâatı ve bir çok idarî tabirleri ipka etmişler. Esasen çürük çarık olan bu teşkilâtın, İmparatorluktan Şerif hükûmetine ve Şerif hükûmetinden de Vahhabilere intikal edince aldığı hali siz tahayyül ediniz !

Meselâ Cidde, kaymakamlık. Fakat kaymakam, Abdullah Ali Zeynel isminde aslan İranî bir tacir. Kendi ticaret işlerinin çokluğundan ve yaşının da ilerlemiş bulunmasından dolayı bu kaymakam - tüccarın, biri kardeşi olmak üzere, iki de muavini var. Filvaki Abdullah Ali Zeynel çok muhterem, çok iyi bir adam. İyi amma.....

Vahhabiler, bizim "zabıtai ahlâkıye„ diyebileceğimiz şeye şöyle böyle takabül eden bir takım "emir bilmaruf ve nehi an ilmünker„ hey'etleri icat etmişler. Bu hey'etlerin başlıca icraatı meydan dayağına mahkûm etmek. Meydan dayağının iyiliği ve ya fenalığı haydi münakaşa götürür diyelim. Yalnız, zamanımızda hâkim olan medeniyet fikirlerinden her adımda ayrılmak, ve yahut bufikirlere mütemadiyen yaklaşmamak bilmem ne dereceye kadar doğrudur. On altı yaşında bir gence, bahusus bir genç kıza en vahî bir sebepten dolayı çarşı ortasında seksen değnek attır, sonra da bu hareketi aykırı gören bir cihana tariz et !

Bu vesile ile bir bilgiçlik taslamaktan kendimi alamıyacağım. Bir iki sene evvel Habeşistan, Akvam cemiyetine girmek istemişti. Şimdiki haline göre dünyanın en büyük tümistörisi (aldatmak yolunda alay) olan Akvam cemiyetini methetmek gayesile söylemiyorum. Ancak o dakika için Habeş hükûmetinin, bu cemiyete girmekte siyaseten bir istifadesi vardı, ve ya mühim bir istifade umuyordu. Fransanın şiddetli lehdarlığına ve ısrarına rağmen Habeşistanın, Akvam cemiyeti muvacehesindeki talebi az kaldı suya düşüyordu. Bilir misiniz neden? İngilterenin "suretihaktan„ gözükerek ortaya attığı ufacık bir keyfiyetten: Habeşistanda cezaen bilek kesilirmiş.

İngilizlerin bu üç dört kelimelik iddiası yakından alâkadar olduğu bir devlete müteveccih olmasa idi, yani bir maksada hamlezsseydi Habeşistan, Akvam cemiyetinin yüzünü belki asırlarca göremezdi. Meselede neler çektiğini Briandan bir sormalı.

Halbuki İslâmiyette yeni yeni zuhûr eden ve paydar olmak için medeniyet arabasının arkasına takılmak zaruretini görmeleri lâzım gelen devletler şeriat ahkâmını tatbik etmek, yani adalet namına el, ayak kesmekle iftihar ediyorlar.

Gümrük alıyorsun diye, Ciddede tütün içimine müsaade ediyorsun diye, otomobile biniyorsun diye, mülhitlerle görüşüyorsun diye. onlara benzemek için çorap giyiyorsun diye bizim iyi bildiğimiz bir zihniyet, bir ruh tarafından tariz ve taarruzlara uğrıyan İbin Suudun, telefona müteallik macerasını dinleyiniz:

İbin Suud, şerif Hüseyin zamanından kalma iki üç telefon hattını tamir ettirmiş. Hemen işaret ettiğim zihniyet, ruh ayaklanmış. Böyle şey kabul etmeyiz, bu sihirdir, demişler. Etmeyin, eylemeyin'er fayda vermemiş. Nihayet zeki, terakkiperver, azimkâr kıral bir hileye müracaat etmiş, demiş ki: "Ayetül Kürsi okununca çözülmeyen sihir olur mu?„. Tabiî "olmaz„ demişler. Telefonla konuşurlarken Ayetül Kürsi okunmuş. Sese halel gelmemiş. Ses devam edince işde sihir bulunmadığına kanaat getirmişler.

Fatebiru.....!

Mehmet Fuat

Kıymetli bir tetkik

Rize vilâyetinin haritalı ilmi

Rize vilâyeti ziraat müdürü A. Kemal B. tarafından Rize Vilâyetine ait mahallî bir tetkik neşredilmiştir. Bu tetkikte vilâyetin bütün kazaları, nahiyeleri, köyleri hakkında nüfus, iklim, yağmur, sühunet miktarı, ve nebatata, arazinin irtifalarına, mahallî sanatlara dair mufassal malûmat mevcuttur. Ayni zamanda bu malûmat grafiklerle tesbit edildiği gibi vilâyetin büyük mikyasta bir haritası da ilâve edilmiştir. Harita pek güzel bir şekilde basılmıştır.

Kemal Beyin vücuda getirdiği eser ihtiva ettiği malûmat itibarile hakikaten orijinal bir eserdir.

Kemal Beyin uzun mesai ve güçlükle başardığı iş vatanı tanımak ve bilmek yolunda mühim bir adımdır. Kemal Beyin Rize vilâyeti için ciddî vesikalara müstenit neşrettiği eserleri diğer vilâyetlerimiz için de bir örnek olmasını temenni ederiz.

Plümer asliye hukuk Mahkemesinden: Plümerin Ferhadin köyünden Köse oğullarından Memet oğlu Veli ağa tarafından ceddi ve murisi Köse oğullarından Hasan oğlu Mustafa namına mukayyet karyede kâin altı kıta tarla ile bir bap hane ve bir bostan yerinin muamelei tesciliyesini iddia ve icra kılınan mahkemede müddei aleyhten Tenkas ve Fındıklı namlarile iki kıta tarlanın nısfı davacı Veli ile Ali oğlu Ahmede ebaenceddin ait ve nısıflarında mezburen Veli ve Ahmet dahil olduğu halde diğer müddei aleyh arazi ve emlâkin köse Mustafanın umum vereseleri namlarına intikal eylediği anlaşılmakta ve bu suretlede mumelei tesciliyesi icra kılınacağından başkaca bir hak iddia edenler varsa tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında Plümer hukuk Asliye mahkemesine müracaatları ilân olunur.

Milyarderler

Nasıl zengin oldular?

"Krup„ lar : 5

Saf dilcesine bir müracaat

Alfred Krup İngilterenin meşhur firmalarından birine müracaat ederek muvaffakıyet esbabını sordu fakat... mektubuna cevap bile almadı.

Geçen tefrikalar hülâsası

Almanyada "Esen„ de oldukça servet ve mevki sahibi olan Krup ailesinin on dokuzuncu asır mebadisindeki mümessili Frederik Krup gayet çalışkan ve müteşebbis bir adam olmasına rağmen bütün servetini kaybetmiş ve on dört yaşındaki büyük oğluna yalnız bir fabrika bırakmıştı. Bu fabrikada çalışacak ameleye verecek para olmadığı gibi her şeyi de noksandı. Alfred Krup on dört yaşında olmasına rağmen pederinin mesleğinde ısrar etti ve bin zahmetle fabrikasına oldukça bir mevki vermiye muvaffak oldu.

Prusya hükûmeti müesseselere yardımın muzir olduğu kanaatile Krup un müracaatlarını reddetmişti. Krup fabrikasındaki amele miktarını 45 e kadar çıkardı ; biraderi ve diğer bir akrabası ile birleşerek buhar mâkinesi tesisatı ile fabrikasını işletmiye başladı. Yeni metod bir çok güçlükleri mucip olmuyor değildi ...

Buhar makinesi çok kömür sarfediyordu. Yarım saat işleyince duraklıyor ve tekrar canlandırılması icap ediyordu. Fakat her şeye rağmen «buhar ile çalışılan ilk sene» fevkalâde muvaffakıyetler verdi. Şimdi amele miktarı 80 ne baliğ olmuştu. Muamelat bir sene evvelsinin iki misli idi. 23000 taleri bulmuştu. Yeni inşaat ve makinelere 30,000 taler tahsis olunmuştu. Firma artık kendi hesabına bir seyyar memur gezdirebiliyordu.

Sahipleri biraz daha rahat yaşıyorlardı. Tekrar bir araba alınabilmişti. Ahırda «Frederik Krup„un en iyi geçirdiği senelerde olduğu veçhile bir binek atı vardı. Şehrin ileri gelenleri felâketin atlatıldığını tastike mecbur oldu, ve yüksek sosyetenin kapıları tekrar "Krup„lara açıldı.

Maamafih asıl gaye henüz elde edilmemişti. Alman piyasasında İngiliz rekabetini öldürmek mümkün olamıyordu. Neden acaba İngiliz malı daha iyi cinsi idi. Bu erimiş celiğin tarzı imalinden değildi. Çünkü «Krup» şimdi en mükemmel İngiliz fabrikasına taş çıkaracak kadar iyi çalışıyordu.

Görülen noksanın kullanılan maddei iptidaiyeden husule gelmesinden başka bir ihtimal yoktu. Şu maddei iptidaiyenin istihsalini bizzat kontrol etmekten bir faide elde edilmesi mümkün değil mi idi? "Alfred Krup„ bunu tecrübe etmiye karar verdi.

" Bruning „ dökümanesinden mevadı iptidaiyenin kısmı azamını alırdı. Bu dökümaneyi kendi müessesesi ile teşrik etmek istedi; fakat muvaffak olamadı.

Demiri İngilizlerin aldığı yerden yani İsveçten almak icap ediyordu. Fakat "Krup„ gene talisizliğe çattı.

Müracaat ettiği ilk büyük Stokolm müessesesi İngiltereden başkasına malzeme vermeği reddediyordu. Son bir çare kalmıştı, o da İngilizlere nasıl bir demir kullandıklarını sormaktı. Fakat biraz ahmakçasına "Hul„ firmasına bu bapta müracaat ederek Krup firmasını temsil etmesini teklif eyleyince cevap bile almadı.

Açıkça bir sûale cevap almak mümkün olmayınca bir küçük hileye müracaat lüzumu karşısında kaldı. 1837 senesi iptidasında "Krup„ bir karar ittihaz etti. Bizzat İngiltereye gidecek ve İngilizlerden sırlarını çalacaktı. Evvelâ zemini tahkik etmek üzere biraderini gönderdi.

Fakat iyi bir seyyah olan "Herman„ İngiltereden hiç bir haber getiremediği gibi münasebet ta peyda edemedi. Başka çare kalmamıştı. "Alfred Krup„ bizzat İngiltereye gitmeğe lüzum gördü. Bu seyyahat adî bir seyyahat değildi.

Her şeyi tetebbü edecek ve İngilterede kalacağı müddetin boş geçmemesine çalışacaktı. "Krup„ her ihtimale karşı evvelden Fransızca ve İngilizce öğrendi, başlıca tahkik etmek istediği şeylerin bir programını yaptı; "Esen„ deki fabrikasının idaresi için kat'î talimat verdikten sonra hareket etti. Evvelâ Parise gitti.

Fransada mallarını sürebileceği hakkında kanaati mevcuttu. Bunda gayet haklı idi. Malını güzelce sürdü. Erimiş çelikten alâtını sürerek san'atkâr muhitlerin gözlerini boyadi. Zengin burjuvalar arasına da sokularak yüksek memurlardan dost peyda etmiye ve Darbane atalyelerine eşya satmağa muvaffak oldu. (Bitmedi)

Beyoğlu Sulh İcra dairesinden:

Nebiye Hanımla Doktor Nazım Beyin şayian mütasarrıf bulundukları Şişlide Bomonti civarında Furun sokağında 13 numaralı ve cephe itibarile 5,40 metre arzında ve terbian 37,26 metre murabbaı mikdarında ve elektrik terkos tertibatını havi iki kattan ibaret olup birinci katta bir methal ve bir oda ve bir mutpak ve ikinci katta iki oda bir abtesaneyi muhtevi ve şehri 15 lira icara mütahammil ve 186,52 metre murabbaı bahçeyi müştemil ahşap hane izalei şuyu zımnında ve mahkeme kararı ile tarihi ilândan itibaren 30 gün müddetle müzayedeye vaz edilmiş ve ihalesi 4 Şubat 1930 tarihine müsadif Salı günü saat 15 te icra kılınacağından talip olanların ve daha ziyade malûmat almak istiyenlerin kıymeti muhammenesi olan iki bin liranın yüzde onu nispetinde pey akçesini müstashiben Beyoğlu icrası kalemine 928 - 4742 numara ile müracaat eylemeleri ilân olunur

Meçhul asker

Tefrika 67

Yazan Ziya Şakir

Pamuklu müjdesi sevinci

Elbise ve çamaşırlarımızın parça parça olduğu şu sırada pamuklu tevzii haberi hepimizi memnun etmişti

Bizim cephe adeta, mütareke halinde... kumandanlar ve arkadaşlar, bütün havadislerin en başında olan pamuklu müjdesine çıldırırcasına sevindiler. Eh; bu da gayet tabii. Muhasaradayız Çarşı yok, pazar yok, parası olanla olmıyan müsavi. Her kesin beraberinde getirdiği iki kat çamaşır, aylardanberi mütemadiyen giyilmek yüzünden lime lime oldu. Hele biz.. Nazımla ben, daha hâlâ arkamızdaki çamaşırlarlayız.

İç çamaşırlarımız, valânsiyen dantele döndü. Sık sık tamir etmesek, şimdiye kadar çıplak kalırdık. Bereket versin, bu vesile ile dikiş dikmeyi de öğrendik. Diktiğimiz yerleri biraz fazlaca büzüyoruz ama, zararı yok.

Artık akşam oluyordu. Muhittin beyle Rasim bey, Karargâha avdetimizi tavsiye ettiler. Çünkü zeminlikleri pek berbat bir halde imiş. Temizlenmek ihtimali olmıyan zeminliklerde, mini mini canavarlar, adeta kemikli bir hale gelmis. Geç vakit erzak arabalarile karargâha döndük.

8 Şubat

Buğün, bir harika karşısındayız. Tesadüfün bu kadar garip cilvesi ne görülmüş, ne de işildilmiş birşey ...

Kaç gündür, İstanbuldan bir tayyaremiz (geldi.. gelecek...) diye bir söz vardı ve evvelki gün de bu söz, resmiyet kesbetmişti. Akşama doğru idi. Cenubu şarkî istikametinden bir tayyare motörünün horultusu işidilmişti ; biraz sonra, tayyare de göründü. Tayyare bir iki kısa devir yaptıktan sonra, (Hacılar ezanı) denilen düzlüğün üzerine doğru süzüldü ve indi.

Şimdi sözü, oradakilere bırakıyorum. Tayyare iner inmez, o civardaki askerler, büyük bir sürur ile, İstanbuldan, ahvali umumiyeden haber almak için koşarlar. Hemen tayyarenin etrafını alırlar. Fakat.. tayyareci etrafını alan ve meserretle ellerine sarılan askerleri görünce, büyük bir telaşla haykırarak işletmek için makineye sarılır. Lâkin tam o ande, açık göz bir çavuşun çelik gibi parmakları da tayyarecinin bileğine yapışır.

Aferin çavuşa, kaşlan göz arasında, tayyarecinin düşman olduğunu anlayıvermiş...

Geç vakit haber aldık ki bu tayyare, (Petersburg) tayyare filosuna mensup ve " 77 „ numaralı imiş. Tayyarenin inmeğe başladığını gören, kal'a kumandanı İsmail Paşa ile merkez kumandanı ve sair zabıtan, (tayyaremiz geldi) diye arabalarla Hacılar Ezanına koşmuşlar..

Fakat, bir düşman tayyaresi ve bir Rus tayyarecisi ile karşılaşınca havretten şaşırmışlar. Tayyarenin etrafına derhal nöbetçiler dikilmiş ve tayyareci Rus zabiti de İsmail paşanın arabası ile mevkii müstahkeme nakledilmiş. Tayyarecinin üzeri taharri edilmiş. (Konya-Aksaray) postanesinin mührünü taşıyan bir mektup zühur etmiş?!. Tayyarecinin derhal ifadesi alınmış. Meğer, bu şaşkın herif, (Malkara) dan gelip (Mustafapaşa) ya gidiyormuş, Edirneyi Mustafapaşa zannetmiş ve buraya inmiş ...

Ne ise, vakıa, dört gözle beklediğimiz tayyaremiz gelmedi amma allâh, hazinei gaybından bir tayyare ihsan etti. Buna da şükür ...

9 şubat 328

Fena havadis...

Bu sabah, tekmil haberi vermek için tabura gelen altın onbaşım, bizim çadıra da uğramıştı. Üç gündenberi samansız kalan hayvanların, yularları, yemlikleri ve hatta birbirlerinin kuyruklarını yediklerini söyledi. Dün söyliyorlardı, bütün karargâhlardaki hayvanlar, hep bu halde imiş.

Şark cephesindeki arkadaşları ziyarete gitmek için hazırlanırken bir hastane hademesi geldi. Bahaeddin Şakir beyden bir mektup getirdi. Doktor, acilen ve yalnız olarak beni görmek istiyormuş. Şark cephesine gitmekten sarfı nazar ederek Karaağaca indik; Nazımı telgrafhaneye bıraktım. Ben hastaneye gittim. Doktorla bir saat kadar görmüştük.

(Bitmedi)

Kiralık kârgir hane

Beşiktaş vakıf akarlar idaresinden: Beşiktaşta Akaretlerde 22 ve 5 numaralı haneler bilmüzayede icar edilecektir. Şehri halin ikinci gününden itibaren yirmi gün müddetle alenî müzayedeye çıkarılmıştır. Talip olanların işbu kânunusaninin yirmi beşinci cumartesi günü saat on üçe kadar mahalli mezkûrda (54) numarada mütevelli kaymakamlığına ve yevmi mezkûrun saat on üçünden on beşine kadar İstanbul Evkaf müdüriyetinde idare encümenine müracaat etmeleri.

Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresinden:

Mersin - Yenice hattı üzerinde Hacikiri istasyonu civarındaki ocaktan çıkarılacak sekiz bin ve Eskişehir - Ankara hattı üzerinde Çubukova istasyonu civarındaki ocaktan çıkarılacak 7000 m3 balast ayrı, ayrı ve kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

Münakasa 25 - 1 - 930 cumartesi günü saat 15 te Ankarada Devlet Demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 14,30 a kadar Umumî müdürlük kalemine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini beşer lira mukabilinde Ankarada Maliye ve muhasebe işleri Reisliğinden ve Mersin hattına ait olanları Konya veznesinden de tedarik edebilirler.

VAPURLAR

Seyrisefain

Merkez acentesi: Galata Köprü başında. Beyoğlu 2362. Şube acentesi: Mahmudiye Hanı altında İstanbul 2740

Mudanya postası

Cuma, Pazar, Salı, Çarşamba günleri idare rıhtımından 9 da kalkar.

Antalya Postası

(ANAFARTA) vapuru 5 Kânunsani Pazar 10 da Galata rıhtımından hareketle İzmir, Küllük, Bodrum, Rados, Fethiye, Finike, Antalyaya gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Dalyan, Marmaris, Sakız, Çanakkale, Geliboluya uğrıyarak gelecektir.

Trabzon Ekspres postası

(CÜMHURİYET) vapuru 6 Kânunsani Pazartesi 12 de Galata rıhtımından hareketle İnebolu, Samsun, Giresun, Trabzon, Rize, Hopaya gidecek ve dönüşte Pazar iskelesile Rize, Sürmene, Trabzon, Tirebolu, Giresun, Ordu, Ünye, Samsun, İnebolu, Zonguldağa uğrıyarak gelecektir.

İzmir - Mersin sür'at postası

(MAHMUT ŞEVKET)Ps. vapuru 7 Kânunsani salı (12) de Galata rıhtımından hareketle çarşamba sabahı İzmire gidecek ve akşamı İzmirden hareketle Antalya, Alâiye, Mersine gidecek ve dönüşte Taşucu, Anamor Alâiye, Antalya, Kuşadası, İzmire uğrıyarak gelecektir.

BAKÜS RAKISI

Beyoğlu mal müdürlüğünden:

Tophanede Beyazıt mahallesinde Kılıcalipaşa sokağında 147 numaralı ve 3500 lira kıymeti muhammeneli hane.

Tophanede Beyazıt mahallesinde Yenişehirli sokağında 54 numaralı ve 4000 lira kıymeti muhammeneli Kâgir hane.

Balâda mevkı ve kıymetleri yazılı iki bap hanenin müzayedesi 29 Kânunevvel 929 tarihinden itibaren bir hafta temdit edilmiş olduğundan taliplerin 4 Kânunu sani 930 tarihine müsadif cumartesi günü saat on beşe kadar Beyoğlu Mal müdürlüğüne müracaatları ilân olunur..

KAPPEL

tamamile tekemmül etmiş

YAZI MAKINASI

Fransız hükûmetinin dahi takdir ve tercih ettiği makina KAPPELdir Hafif, metin ve zarif Her cihetı teahhüt olunur, ve taksitle satılır.

Türkiye yegâne umumi acentesi

Y. Şinorkyan. İstanbul. Sadıkiye - han 31-33. Tel. S. 2256

İstanbul mıntakası maadin mühendisliğinden:

Balıkesir vilâyetinin Susığırlık kazasının demir kapı karyesinde kâin olup hükûmet malı bulunan antimon madeninin:

Teslim tarihinden itibaren bir sene zarfında teşkil edilecek 100,000 lira sermayeli Türk şirketine devredilmek ve teslim tarihinden itibaren bir sene zarfında bütün sahanın 1-5000 mikyasında muntazam bir topoğrafik haritası yapılmak ve taharri ameliyatı neticesine göre mümkün olduğu kadar vaziyeti jeolojiyeyi irae edecek taharri netayicini bir raporla bildirmek ve ayrıca imalât projeleri tanzim edilmek, ikinci seneden itibaren asgarî 1000 ton cevher ihraç ve sevkedilmek ve ihraç ve sevk edemese bile kıymeti üzerinden % 5 resmi nisbî ile işbu resmin % 6 sı nisbetinde teçhizatı verilmek ve işbu taahhüdatı teminen millî bankalardan birinin 5000 liralık teminat mektubu verilmek şartile mezkûr maden ihale edileceğinden taliplerin kapalı zarfla 29 kânunusani 1930 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 şe kadar iktısat vekaleti maadin işleri umum müdürlüğüne müracaat eylemeleri.

Öksürenlere Katranı Hakkı Ekrem

TRAMVAY ŞİRKETİ

İSTANBUL TRAMVAY ŞİRKETİ EVKAT TARİFESİ
1929 senesi Teşrinisaninin 25 inci gününden itibaren ilânı ahire kadar muteberdir

No	Hutut	Haraket	Fasıla	Birinci Haraket	Son Haraket
Şişli Şebekesi					
9	Harbiye-Sirkeci	Harbiyeden-Sirkeciye	7,14	7.00	19,00
		Sirkeciden-Harbiyeye		7,31	19,31
10	Şişli - Tünel	Şişliden - Tünele	3,6	6,36	24,14
		Tünelden - Şişliye	9	7,02	24,38
11	Kurtuluş-Tünel	Kurtuluştan - Tünele	30	21,10	23,30
		Tünelden - Kurtuluşa		21,30	24,00
12	Harbiye-Fatih	Harbiyeden - Fatihe	5,17	6,09	1,00
		Fatihten - Harbiyeye		6,21	1,05
14	Maçka - Tünel	Maçkadan - Tünele	30	21,40	23,30
		Tünelden - Maçkaya		22,00	24,00
15	Taksim-Sirkeci	Taksimden-Sirkeciye	5,8	7,10	20,00
		Sirkeciden - Taksime	10	7,35	20,30
16	Maçka-Beyazıt	Maçkadan-Beyazıda	7,09	7,00	21,30
		Beyazıttan-Maçkaya	14	6,53	21,33
18	Taksim-Fatih	Taksimden-Fatihe	15	7,46	18,46
		Fatihten - Taksime	30	8,32	19,32
19	Kurtuluş-Beyazıt	Kurtuluştan-Beyazıda	6	7,00	21,04
		Beyazıttan-Kurtuluşa	13	7,50	21,44
B. taş Şebekesi					
22	Bebek-Eminönü	Beşiktaştan -Bebeğe		6,01	—
		Beşiktaştan-Eminönüne	8	6,22	—
		Bebekten-Eminönüne	16	6,30	21,47
		Eminönünden- Bebeğe	50	6,41	22,31
		Bebekten-Karaköye		22,20	24,45
		Karaköyden-Bebeğe		23,04	1,25
		Bebekten - B. Taşa		—	2,05
23	Ortaköy-Aksaray	Ortaköyden-Aksaraya	10	6,09	20,42
		Aksaraydan-Ortaköye	17-20	6,35	21,33
34	Beşiktaş-Fatih	Beşiktaştan-Fatihe	9,15	7,00	20,30
		Fatihten-Beşiktaşa	20	7,46	21,16
Aksaray Şebekesi					
32	Topkapı-Sirkeci	Aksaraydan-Topkapıya	6-9	6,12	—
		Topkapıdan-Sirkeciye		6,33	22,10
		Sirkeciden-Topkapıya	20	7,09	22,46
		Topkapıdan-Beyazıta	60	24	1,00
		Beyazıttan-Topkapıya		24,30	1,40
		Topkapıdan-Aksaraya		—	2,00
33	Yedikule-Sirkeci	Aksaraydan-Yedikuleye	6-10	6,10	—
		Yedikuleden-Sirkeciye	20	6,33	22,14
		Sirkeciden-Yedikuleye	60	7,13	22,54
		Yedikuleden-Beyazıta		24,00	1,00
		Beyazıttan-Yedikuleye		24,30	1,40
		Yedikuleden-Sirkeciye		—	2,00
37	Edirnekapı-Sirkeci	Aksaraydan-Edirnekapıya		6,01	—
		Edirnekapıdan-Sirkeciye	7,11	6,31	22,25
		Sirkeciden-Edirnekapıya	15,21	7,04	22,58
		Edirnekapıdan-Fatihe	50	23,40	1,20
		Fatihten-Edirnekapıya		24.05	1,45
		Edirnekapıdan-Aksaraya		—	2.00

Abune şartları

	Türkiyede	Hariçte
	Kuruş	Kuruş
1 Aylığı	150	000
3 »	400	800
6 »	750	1450
12 »	1400	2700

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuzdur

Gazeteye gönderilecek mektupların üzerine idare içinse [idare], yazıya aitse [yazı] işareti konulmalıdır

Basılmıyan mektupların iadesinden, kıymetli mukadderesiz mektuplara konulmuş paraların kaypolmasından ve ilânların münderecatından idare mesul değildir

= SAYISI HER YERDE 5 KURUŞ =

VAKIT

İSTANBUL, Babıâli, Ankara caddesinde « VAKIT YURDU »
Tel. 1970 İDARE İŞLERİ, 1971 YAZI İŞLERİ * telgraf: VAKIT posta Ku: 45

Türk mekteplerile faydalı eserlerin ilânlarında yüzde 20 tenzilât vardır

Büyük veya bir kaç defa için verilen ilânlarla hususi mahiyetteki ilânların ücreti idare ile kararlaştırılır

Gazetemize hususi ilân kabul eden yer: H. S. H. ilânat acentesi

İlân şartları

	Satırı Kuruş
6-8 inci sayıfa	1250
5 » »	25,
4 » »	40
2 » »	100
1 » »	200
1-8inci sayıfada resmi ilânlar	10

MUHTEREM DOKTORLARA

Avrupa müstahzeratına muadil HASAN KUVVET ŞURUBUNUN tertip ve istihzarındaki muvaffakiyet ve mükemmeliyetine binaen iyot ile glisero fosfatlara ihtiyacı olan hastalarınıza bu kıymettar şurubu tavsiyenizle vatanî vazifenizi ifa ve hastalarınıza şifa temin edersiniz efendim.

Nevralji
Aspirin
komprimeleri
sayesinde sür'atle tedavi olunur.
Yalnız kırmızı bandırollu hakiki „Bayer" ambalâjına dikkat ve bu markayı müşterren talep ediniz.

OSMANLI BANKASI

Sermayesi: 10,000,000 İngiliz lirası

İstanbul acenteliği — Telefon: İstanbul 1948
Beyoğlu dairesi — Telefon Beyoğlu 1303

Senedat ve poliça mukabilinde muayyen ve vadeli veya hesai cari suretile avanslar, poliça ve iskontosu.

Türkiye cümhuriyetinin başlıca şehirlerine ve memaliki ecnebiyeye senedat, çek,itibbar mektupları ve telgraf emirnameleri irsâlatı.

ZAROKOSTA
RAKI VE MASTİKASINI
Her yerde arayınız

Mahkemei Temyiz azasından Ahmet Refik B. in
Yeni icra ve iflâs kanunu şerhi
2 nci cilt
İsviçrenin büyük hukuk âlimlerinin eserleri ve bütün kanunlarımız nazara alınarak nazari ve amelî hükümlere ve lüzumlu nümuneleri havi olan bu eserin her cildi İstanbulda Vakıt Cihan ve İkbal kütüphanelerinde (150) kuruşa satılmaktadır
3üncü cilt neşrolundu
Haciz ve satış hakkında en lüzumlu malûmatı ve nümuneleri havidir

Ankara defterdarlığı millî emlâk müdürlüğünden:

Mevkii	Cinsi	Dönümü	Metro	Muhammen bedeli lira	Umum ebvap	Rakam No.
Akköprü	Tarla	68	548	10289	10-11	9

Yukarda yazılı tarlanın tekarrür eden bedeli sekiz sene sekiz taksitte istifa edilmek ve 5/1/930 pazar günü saat on beşte ihale olunmak üzere mülkiyeti 14/12/929 tarihinden itibaren kapalı zarf usulile müzayedeye vazedilmiştirr. Talip olanların yevmi mezkûrdan evvel mektuplarını yüzde 7.5 pey akçelerile birlikte Ankara millî emlâk müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna ita etmeleri.

Türk spor
13 üncü numarası eskisi gibi mükemmel bir tabıla çıktı
Abidin Daver Beyin futbol tarihimize ait güzel bir yazısı, Halk Fırkası kâtibi umumisinin spor işlerimiz hakkında beyanatı, Kandilli kız mektebinde spor, İstanbulda, Anadoluda, Avrupada son faaliyetler, Türk gibi kuvvetli. Sporda sinema, Pariste birinciliği kazanan futbol hikâyesi 24 sahifelik zengin münderecatının bir kısmını teşkil ediyor.

Büyük Tayyare piyankosu
Yedinci tertip 6ıncı keşide
11 Kânunusani 1930
BÜYÜK İKRAMİYE 200,000 LİRADIR
Ayrıca. 50,000 40,000 30,000 20,000 15,000
10,000 liralık ikramiyeler ve 100,000 liralık bir mükâfat.

Profesör Doktor
M. Lutfi
Dahili ve intani hastalarını Cuma ve Pazardan mada her gün ikiden sonra Divanyolu Şekerci Sokak N. 7 de kabul etmektedir.

Kiralık kâgır hane ve dükkân

Beşiktaşta akaretlerde 41 numaralı hane ile (1 - 3) 20, 29, 32 numaralı dükkânlar bilmüzayede icar edileceğinden şehrihalin 17icci salı gününden itibaren aleni müzayedeye vazedilmiştir. Talip olanların Kânunsaninin 8inci Çarşamba günü saat on üçe kadar mahalli mezkûrde 54 numarada mütevelli kaymakamlığına ve yevmi mezkûrun saat on üçünden on beşine kadar İstanbul Evkaf müdüriyetinde idare encümenine müracaat etmeleri.

Apartman isteniyor

Beyoğlunda Mobilyalı üç. dört odalı bir apartıman isteniyer. Banyolu olan tercih edilir. Gazetemizde Fikret. Âdil Beye müracaat.

SELÂNİK BANKASI
1888 de tesis edilmiştir:
SERMAYESİ 30,000,000 FRANK
Merkezi umumi. İstanbul
Türkiye şubeleri
Galata, İstanbul, İzmir, Samsun, Adana, mersin.
Yunanistan şubeleri:
Selânik, Atina, Kavala.
Her türlü banka muamelâtı, itibar mektupları, her nevi akçe üzerinden hesabatı cariye, çek muamelâtı.

Cilt, saç, frengi hastalıkları mütahassısı
DOKTOR
Ahmet Hâmit
Galata, Voyvoda caddesi.
Atina bankası yanında her gün üçten sonra.

Felemenk Bahrisefit Bankası
Merkezi Amisterdam
Mezun sermayesi: Fl. 25,000,000
Tediye edilmiş sermayesi: 5,000,000
İhtiyat akçesi: 3,000,000
İstanbul şubesi
Galata Karaköy Palas
Tel: Beyoğlu 3711/15
İstanbul talî şubesi
İstanbul Alalemci Han
Tel: İstanbul 569/70
Her nevi Banka muamelâtı ve kiralık kasalar

Lozan Tıp Fakültesinden diplomalı
DR.
Hüseyin Naşit
Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı
Türbe, Eski Hilâlahmer binası No. 11
Her gün öğleden sonra saat 14-18
Telefon: İst. 2622

hızır yangın söndürme makineleri

Tamamen memleket yapısıdır. Resmen kabul edilmiştir. Memleketimizde geçen sene kurtardığı servet iki milyon lirayı mütecavizdir.

Galata, Eski Gümrük caddesi, Halis Selâhattin, Telefon B. O. 1447

Mes'ul müdür Refik Ahmet